

A FELSŐBORSODI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1939. ÉVI MÁJUS HÓ 25-ÉN ÉS 1939. ÉVI OKTÓBER HÓ
5-ÉN MISKOLCON TARTOTT TANÁCSÜLÉSEINEK, 1939. ÉVI
OKTÓBER HÓ 24-ÉN SAJÓSZENTPÉTEREN TARTOTT ÓSZI
RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK ÉS 1939. ÉVI OKTÓBER 24-ÉN
SAJÓSZENTPÉTEREN TARTOTT TANÁCSÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

VERESS KÁROLY

EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

NYOMATOTT
BLASZ LIPÓT KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
EDELÉNYBEN, 1939.

A FELSŐBORSODI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

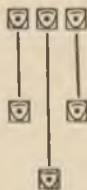
1939. ÉVI MÁJUS HÓ 25-ÉN ÉS 1939 ÉVI OKTÓBER HÓ
5-ÉN MISKOLCON TARTOTT TANÁCSÜLÉSEINEK, 1939. ÉVI
OKTÓBER HÓ 24-ÉN SAJÓSZENTPÉTEREN TARTOTT ŐSZI
RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK ÉS 1939. ÉVI OKTÓBER 24-ÉN
SAJÓSZENTPÉTEREN TARTOTT TANÁCSÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

VERESS KÁROLY

EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

NYOMATOTT
BLASZ LIPÓT KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
EDELÉNYBEN, 1939.

EGYHÁZKERÜLETI
LEVÉLTÁR

...

LEVÉLTÁR

...

I.

Egyházmegyei tanácsülés.

Miskolcon, 1939. május 25-én.

Jelen vannak: *Tóth János*, esperes, *Zsóry György*, e. m. gondnok elnöklete alatt: *Hubay Mihály*, *Dr. Komjáthy Aladár*, *Gyülvérszi István*, *Sápy Dezső*, *Veress Károly*, lelkészi-, *Harsányi Géza*, világi tagok.

1. *Tóth János*, esperes buzgó imádságban kéri Istenünk segédelmét tanácskozásunkra.

Ezután *Zsóry György*, e. m. gondnok szeretetteljes szavakkal üdvözli az e. m. tanács megjelent tagjait s a határozatképesség megállapítása után a tanácsulást megnyitja.

2. A sajkóczai egyház jóváhagyás és megerősítés végett beterjeszti a lelkészi és tanítói javadalmi földek haszonbérleti szerződéseit s miután azok a bérbeadókra előnyösek, kéri azoknak a jogutódokra kötelezővé tételét is.

Az egyházmegyei tanács a sajkóczai egyház kérelmének helyt ad s a szabályszerűen létrejött és kedvező feltételű földhaszonbérleti szerződéseket jóváhagyja és megerősíti.

3. A szakácsi-i egyház az egyházmegyei számvevőség által arról lett értesítve, hogy 1937. évi számadása csak abban az esetben lesz megerősítve, ha *Zeley László*, volt szakácsi-i lelkész az 1937. év II felére az egyház adósegélyéből levont 10'40 P. temetkezési biztosítás összegét az egyház pénztárába visszafizeti.

A szakácsi-i egyháztanács — tekintettel volt lelkészének nehéz anyagi helyzetére — határozatilag kimondotta, hogy ezen összegnek visszafizetését nem kívánja.

Méltányossági szempontból kéri ezen határozatának és 1937. évi számadásának jóváhagyását.

Az egyházmegyei tanács méltányolva a szakácsi-i egyháztanácsnak kérelmét, úgy határozatát, mint 1937. évi számadását jóváhagyja.

4. A borsodi egyház lelkésze megerősítés végett beterjeszti a lelkészi javadalmi földeknek kétrendbeli haszonbéri szerződését.

Az egyházmegyei tanács a bemutatott földhasznóbérleti szerződéseket jóváhagyja és megerősíti, mert azok a helyi viszonyoknak megfelelők.

5. A sajkóczai egyház egyhangu egyháztanácsi és közgyűlési határozatai alapján engedélyt kér arra, hogy a „Herke“ alapítvány tulajdonát képező földbirtokból 3 kis különálló darabot, — amelyek számba sem jöhető csekély évi jövedelmet hoznak, — eladóvá tehesse és az eladási árat adóság törlesztésre fordíthassa, hogy ez által súlyos évi kamat teheről szabaduljon az egyház.

Az eladási ár a „Herke“ alap bevételei és jövedelme között számolandó el és ezt az összeget a „Herke“ alaptól kölcsön veszi az egyház, melyet később, jobb anyagi helyzet mellett vissza fog fizetni. Az eladás alá kerülő 3 drb. föld összes területe 1581 □-öl, amelyekért 1500 pengő érhető el.

Ezek a földek rossz fekvésűek s évi hozamuk csak 18 pengő, míg a kölcsön után évi 105 pengő kamatot fog kapni a „Herke“ alap a kölcsön visszafizetése után pedig jobb helyen lesz ingatlan szerezhető az alap részére úgy, hogy a mostani eladás és kölcsönből csak előnye és haszna lehet a „Herke“ alapnak.

Az egyházmegyei tanács indokainál fogva jóváhagyja a sajkóczai egyháznak azon határozatait, amelyek alapján a „Herke“ alapítvány földjeiből eladja a kovácsház melletti, továbbá a Locsos és Angyalhegy dűlőkben rossz helyen fekvő és évenként csak 18 P hasznot hozó, összesen 1581 □-öl területű ingatlanait, azon kikötés mellett, hogy a vételárat kölcsön veszi a „Herke“ alaptól az egyház és azt teljes összegében kizárólag az egyház tartozásának a törlesztésére fordítja.

A kölcsön visszafizetéséig 7%-os kamatot lesz köteles fizetni az egyház a „Herke“ alapnak, a kölcsön visszafizetésekor pedig megfelelő ingatlan veendő az eladott ingatlanok helyett a „Herke“ alap részére.

Ez a határozat az egyházkerületi tanács jóváhagyása után válik érvényessé.

6. Esperes előadja, hogy az egyházmegye tulajdonát képező evőeszközök, melyeket régebben a vándorgyűlések alkalmával használtak, elavult és megkopott voltak miatt ma már nem alkalmasak arra, hogy ilyen alkalmakkor azokkal történjen a terítés; ezért célszerűnek látná az evőeszközök eladását.

Egyházmegyei tanács megbizza az esperest a régi evőeszközök eladásának fogatosításával.

7. Mivel *Veress Károly*, egyházmegyei lelkészi jegyzőnek lelkészi főjegyzővé történt megválasztása folytán az e. m. lelkészi jegyzői tisztség megüresedett,

egyházmegyei tanács e tisztség betöltésére 1939. évi június hó 30-iki határidővel szavazást rendel el.

8. *Lenkey Gyula* és *Veress Károly*, egyházmegyei számvevők az egyházmegyei számonkérőszék előtt azzal az indoklással, hogy más egyházi tisztségre választattak meg, mely az eddigi megbízatásban végzett további munka ellátását nem engedi meg, tisztségükről lemondottak.

Egyházmegyei tanács a számvevőknek — 5 éven át teljesített lelkiismeretes munkájukért köszönetet mondva — lemondásukat tudomásul veszi s egyben felhívja őket, hogy a f. évben előforduló számvevői teendőket még lássák el, mivel e tisztségek betöltése iránt csak az őszi egyházmegyei közgyűlés fog intézkedni.

9. A szakácsi-i egyház az egyházmegyei tanács, majd a közgyűlés által még az 1936-ik évben jóváhagyott, de az egyházkerületi közgyűlés által megerősíthetőnek nem talált új lelkészi díjlevelét 4 példányban ismét beterjeszti megerősítés végett.

Egyházmegyei tanács az egyházkerületi közgyűlés 1936. évi 116. sz. határozata alapján megtartott helyszini vizsgálatról felvett jegyzőkönyv becsatolásával, a szakácsi-i egyház új lelkészi díjlevelét megerősíti és azt az egyházkerületi közgyűlésre felterjeszti. Az új díjlevel a régivel szemben értékcsökkenést nem mutat s a kongrua revízió annak idején a látszólagos hiányt is bőven kárpótolta. A 80 kor. készpénzt kárpótolja egy 800 □-öl területű, a hivek által jövedelmezővé tett szőlőföld jövedelme. Az Irota szórványból nyert 5 q. buza és 3 m³ tűzifa javadalom díjlevelen felüli, mint időleges járandóság, mit állandó jellegűnek számítani nem lehet. Hogy az új díjlevel a valóságban is reális, annak egyik bizonyossága, hogy az egyházban történt lelkészváltozás után sem merült fel aggály a helyi javadalom csökkenését illetőleg; sőt a díjlevelnek ilyen módon történt revíziójával állítottott helyre a gyülekezet anyagi mérlegének félrebillent egyensulya és mentetett meg ez idegen felekezetek közé beékelődött református őrhely az elpusztulástól.

10 Tárgyaltatik *Baczó Balázs*, damaki lelkésznek az E. T. IX. t. c. 9. § a) pontja alapján nyugdíjazás iránt beterjesztett kérvénye, melyhez becsatolja az előírt okmányokat is. Kérelmét azzal indokolja, hogy évek óta előállt többféle betegsége miatt egészségi állapota annyira megromlott, hogy lelkészi szolgálatát végezni nem képes, amit tisztiorvosi bizonyítvánnyal is igazol.

Egyházmegyei tanács a beterjesztett orvosi bizonyítványból is látja, de meg egyébként is tudja, hogy *Baczó Balázs*, lelkész, aki hű és lelkiismeretes munkát végzett hivei körében évek óta gyengélkedik és lelkészi szolgálatának elvégzésére képtelenné vált. Ezért nyugdíjazását egyházi szempontból is kívánatosnak tartja és azt a maga részéről javasolja.

11. A rudabányai egyház beterjeszti *Özv. Kolos Jenőné* és ifj. *Kolos Jenő* ajándékozási szerződését a presbitérium elfogadó határozatával, az ajándékozók 1 kat. és 800 □-öl területű szántóföldet adnak a rudabányai egyháznak, mivel néhai *Kolos Jenő*, volt rudabányai főjegyző és presbiter egy orgonát szándékozott az egyház részére építtetni, amiben váratlan halála meggátolta, utóbb pedig az orgonát az egyház felállította az elhunyt elgondolásának özvegye és fia ez ajándékkal kívánnak eleget tenni. Az egyház pedig az ingatlan jövedelmének felét „Kolos Jenő Orgona Alap” címen kívánja tőkésíteni, másik felét pedig „Kolos-föld jövedelme” címen az egyházi közszükségletekre fordítja.

Egyházmegyei tanács a néhai *Kolos Jenő*, volt rudabányai főjegyző és több mint három évtizeden át az egyház presbiterének egyháza iránti áldozatrakész szeretetének ilyen módon való megörökítését, az ajándékozóknak a maga részéről is köszönetét kifejezve veszi tudomásul. Az ajándékozási szerződést is a rudabányai egyháznak az így nyert ingatlan jövedelmének felhasználására vonatkozó határozatát jóváhagyja.

12. A varbói egyház beterjeszti *Czakó Ferenc*. varbói lakossal kötött csereszerződését jóváhagyás végett. Az egyház cserébe ad a lelkészi javadalmat képező rétből egy 443 □-öl területet 1028 □-öl területű szántóföldért.

Egyházmegyei tanács a cserét az egyház részére előnyösnek találja. A megkötött csereszerződést azonban visszaadja azért, mert nincs benne feltüntetve az egyháznak átadandó terület nagysága és hiányzik kölcsönösen a

bekebelezés engedélyezése, valamint a tehermentesítés biztosítása. S felhatalmazza azonban az egyházmegyei elnökséget, hogy e hiányok pótlása után a csereszerződést jóváhagyhassa.

13. A sajóvelezdi egyház beterjeszti jóváhagyás végett a lelkészi és tanítói közmunkák megváltására vonatkozó presbiteri és közgyűlési határozatokat. Az egyház az eddig természetben teljesített közmunkákért a lelkésznek évi 400 aranypengőt, a tanítónak pedig évi 100 aranypengőt fizet munkaváltság címen az egyház pénztárából. A munkaváltság összegét a következő arányban veti ki a gyülekezet tagjaira: minden ló és ökrös fogattal bíró egyháztagnak fizet évi 5·50 P-t; az ezekkel nem bíró családfők 2·50 P-t. E csoportba tartozó vegyesházasságban élő nők a 2·50 P-nek a felét fizetik; de ha családjukban 20 éven felüli munkaképes ref. fiu gyermek, vagy vő van, úgy ezek is a teljes összeget fizetik. A munkaváltság azonban csak a jelenlegi lelkész és tanító részére állapittatik meg, utódaikra nem kötelező.

Egyházmegyei tanács a sajóvelezdi egyháznak a lelkészi és tanítói munkaváltság évi összegére vonatkozó határozatát és annak kivetési módozatát jóváhagyja. A határozatnak ezt a részét melyszerint a munka megváltása az utódokra nem kötelező megváltoztatja úgy, hogy e határozat az utódokra is kihat és felhívja az egyházat, hogy a díjleveleket ennek megfelelőleg módosítsa.

14. A boldvai egyház a vonatkozó presbiteri és közgyűlési határozatok becsatolásával kéri az 1939-ik évre kivetett rendes egyházi adó jóváhagyását.

Egyházmegyei tanács a boldvai egyház 1939-ik évi adókivetését jóváhagyja.

15. Az ózdi missziói egyház beterjeszti a megszervezett sajtóvárkonyi ref. elemi iskola első számú tanítói állásának díjlevelét 4 példányban jóváhagyás és megerősítés végett.

Egyházmegyei tanács a szabályszerűen kiállított sajtóvárkonyi ref. elemi iskola első számú tanítói állásának díjlevelét, — mely a tanító részére biztosítja a mindenkori kezdő tanítói illetmény 20 %-át készpénzben továbbá a törvényes rendelkezéseknek megfelelő természetbeni lakást és veteményes kertet, vagy az utóbbinak pénzbeli

kárpótlását — jóváhagyja és megerősítés végett az egyházkerületre felterjeszti.

16. A borsodi egyház azzal a kérelemmel fordul az egyházmegyei tanácshoz, hogy ujonnan építendő iskolájának és tanítói lakásának, melyeknek költségeire 11.000 P államsegélyt kapott, az egyház hiveire eső hozzájárulási összegből 2000 pengőt rendkívüli egyházi adóként vethessen ki, valamint engedélyt kér ugyancsak 2000 P átmeneti kölcsön felvételére. A rendkívüli adó kivetése a vonatkozó presbitéri és közgyűlési határozatok szerint az a gyakorlatban levő buzapárber fizetése arányában történik, ami a hivek teherbíró képességének legjobban megfelel. Becsatolja az itt jelzett kulcs szerint megállapított rendkívüli egyházi adókivetési lajstromot is megerősítés végett. Az átmeneti kölcsönt, mely az egyházkerületi pénztárból vétetnék fel, az egyház egy éven belül fizeti vissza, a kölcsön biztosításaképen, az arról kiállított kötelezvényt — mint jótállók — a presbitérium tagjai írják alá.

Egyházmegyei tanács a borsodi egyház kéréseit, mivel azok szabályszerűen hozott határozatok alapján terjesztettek be, teljesíti. A 2000 pengő rendkívüli egyházi adókivetését engedélyezi, a kivetési lajstromot megerősíti és 2000 pengő átmeneti kölcsön felvételére az engedélyt megadja.

17. Az egyházmegyei számvevők jelentik, hogy az egyházak 1938. évi gondnoki számadásai, — az egyes számadásokra tett észrevételekre adott felvilágosítások és pótlások megtétele után — mind megerősíthetők.

Egyházmegyei tanács az 1938. évi gondnoki számadásokat megerősíti.

18. A varbói egyház presbitériuma ingatlanvásárlás céljára kéri az egyházmegyei pénztárba „lelkészi hivatal tőkéje“ címen elhelyezett 696 P-nek az egyház részére való kiadását.

Egyházmegyei tanács megbizsa a dékánt, hogy a varbói egyháznak az alapból történő ingatlan szerzése alkalmával az adásvételi szerződés költségeinek fedezésére utaljon ki 100 P-t; az így maradó összeget pedig a vétel jóváhagyása után 8 nap alatt fizesse ki.

II.

Egyházmegyei tanácsülés.

Miskolcon, 1939. október 5-én.

Jelen vannak: *Tóth János*, esperes, *Zsóry György*, e. m. gondnok elnöklete alatt: *Dr. Ambrus István* és *Veress Károly*, tanácsstagok.

1. Esperes üdvözli az egyházmegyei tanács jelenlevő tagjait, a határozatképesség megállapítása után az ülést megnyitja.

2. Olvastatik *Szentmártony Dániel*, borsodi lelkész, tb. esperes nyugdíjaztatás iránti kérelme. A szabályszerűen kiállított és beterjesztett tiszti orvosi bizonyítványban megállapított szolgálatképtelenség alapján kéri nyugdíjaztatását.

Egyházmegyei tanács sajnálattal szerez tudomást arról, hogy *Szentmártony Dániel*, borsodi lelkész, egyházmegyénk volt esperese, ki másfél évvel ezelőtt betegsége miatt vált meg az esperesi tisztségtől is, most már a lelkipásztori tisztéről is lemond. A beterjesztett orvosi bizonyítvány alapján a szolgálatképtelenséget megállapítja és a felettes hatóságnak javasolja a kérelem teljesítését. A kérvényt jelen határozattal együtt szolgálati uton felterjeszti.

3. Az 1939. évi május 25-én és 1939. október 5-én tartott tanácsülések jegyzőkönyvei hitelesítették.

Tóth János
esperes.

Zsóry György
e. m. gondnok.

Veress Károly
e. m. lelkészi főjegyző.

III.

A Felsőborsodi Ref. Egyházmegye 1939. évi október hó 24-én Sajószentpéteren tartott rendes közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen vannak: *Tóth János*, esperes és *Bónis Aladár*, e. m. gondnok helyettes elnöklete alatt: *Szentmártony Dániel*, t. b. esperes, *Hubay Mihály*, *Svingor Jenő*, *Dr. Komjáthy Aladár*, *Gyülvézi István*, *Szigethy Ferenc*, *Lenkey Gyuta*, lelkészi, *Ragályi Miklós*, *Dr. Ambrus István*, világi tanácsbírák.

Veress Károly, lelkészi főjegyző, *Dr. Kerényi Béla*, világi főjegyző, *Bodnár László*, lelkészi jegyző, *Bodnár Zoltán*, világi jegyző, *Harsányi Géza*, e. m. ügyész.

Almássy Bertalan, *Almássy Lajos*, *Bartha Gyula*, *Baczó Balázs*, *Bálint János*, *Bencs Lajos*, *Cserháti Zoltán*, *Csiky József*, *Felméry Albert*, *Fülöp Sándor*, *Horváth Imre*, *Igaz József*, *Keresztury József*, *Kocsiss Béla*, *Kocsiss Jenő*, *Kovács Béla*, *Kövér Pál*, *Körössy István*, *Kutas Imre*, *Mátthe Zoltán*, *Mikula István*, *Molnár Béla*, *Molnár Pál*, *Nagy Lajos*, *Osváth Zoltán*, *Pólya Ferenc*, *Salamon Gyula*, *Sápy Dezső*, *Simon Ernő*, *Szabó Lajos*, *Szobonya Sándor*, *Tussay János*, *Várady József*, lelkészek.

Ifj. Almássy Bertalan, *Ignác István*, *Józsa István*, *Orbán József*, *Péter József*, *Soltész Pál*, *ifj. Tussay János*, *Urbán József*, segédlelkészek.

Gööz Pál, *Urbán József*, tanítóképviselők.

Az egyes egyházak képviselőiben: *Mocsáry Pál*, damaki főgondnok, *Balázs József*, bánhorváti h. tanító, *Benyhe Sándor*, ózdi, *Milicz István*, sajószentpéteri, *Ondré Ferenc*, felsőnyárádi, *Fóris Mihály*, dövényi, *Pogány András*, berentei, *Takács István*, borsodi gondnokok.

Ezeken kívül az egyházmegyéből több tanító, presbiter és sok érdeklődő.

Eljött közgyűlésünkre *Farkas István*, püspök ur is s jelenlétével ünnepélyesebbé és emelkedettebbé tette tanácskozásunk délelőtti óráit.

Reggel 1/29 órakor az Ur házába gyülekeztünk, hol a gyülekezeti éneklés után *Kövér Pál*, zilizi lelkész, e m. belmissziói előadó Igét olvasott és buzgó imádságban kérte tanácskozásunkra Istenünk vezérlő kegyelmét.

1. Az Istentisztelet végeztével a városháza nagy termébe átvonulva *Tóth János*, esperes szíves szavakkal üdvözli a közgyűlésen megjelent alkotó tagokat, az egyházak kiküldötteit és vendégeket, az ülést megnyitja. Majd külön üdvözölte *Farkas István*, egyházkerületünk főpásztorát.

2. Esperes — a tagok számbavétele után — megállapítja a határozatképességet. Távolmaradásukat igazolták: *Lengyel Gyula*, *Barta István*, lelkészek.

3. A tagok számbavétele után esperes emelkedett szólásra s bejelentette, hogy egyházmegyénk gondnoka, *Zsóry György* ur Óméltósága — egészségi okokra hivatkozva — gondnoki tisztségéről lemondott. Lemondását a következő levélben hozza a közgyűlés tudomására:

Nagytiszteletű egyházmegyei Közgyűlés!

Elnöki megnyitó helyett bucsuzom lelkemhez nőtt egyházmegyénktől s engedjék meg nekem, hogy — visszapillantva 42 éves egyházi szolgálatomra, melyet presbiteri, egyházközségi gondnoki, főgondnoki, egyházmegyei aljegyzői, tanácsbírói, majd gondnoki minőségben végeztem, — nyugodt lelkiismerettel orvosaim tanácsára kérjem a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlést, hogy végérvényesen elhatározott lemondásomat az egyházmegyei gondnoki tisztségről elfogadni s ennek további viselésétől felmenteni méltóztassanak.

Nem tagadom, hogy az a bizalom és elismerés, mely engem ezen egyházi méltóságba beleültetett, igen jóleső érzéseket váltott ki lelkemben s közéleti pályámnak is diszt, ékességet kölcsönzött s büszkeséggel töltött el. Részemről arra a bizalomra, amit belém helyeztek, csekély erőmmel igyekeztem méltó lenni s azzal a hűséggel teljesíteni szolgálatomat, amit a szülői ház vallásosságápoló levegőjéből, az egyházszeretet meleg érzéséből és sárospataki főiskolánk szelleméből táplálkozott református öntudat és kötelességérzet oltottak belém.

Ez a kötelesség- és felelősségérzet írja elő nekem most, életem alkonyán, hogy erről a lelkemmel összeforrott munkamezőről távozzam.

Előrehaladott korom, erősen gyengülő egészségi állapotom, hanyatló testi, lelki és szellemi erőim lehetetlenné teszik, hogy az éber munkával, felelősséggel járó egyházmegyei gondnoki tisztet úgy lássam el, amint azt ellátni szerettem s a mai idők megkövetelik.

Én ezt érzem, tudom s épen ezért egyházi közérdeknek tartom, hogy foglalja el ezt a tisztséget más, nálam fiatalabb, erősebb munkaező, akit az egyházközségek presbitériumainak bölcs belátása bizonyára meg is fog találni.

Arra kórom a nagytitiszteletű Egyházmegyét, hogy tartson meg engem olyan jó emlékbem, mint aminő szeretettel, megbecsüléssel gondolok én arra a hosszú időre, amit körükben töltöttem, mint aminő szeretettel zárom lelkembe az egyházmegye lelkészi, tanítói karát, világi munkatársaimat, az egyházmegye minden gyülekezetét.

Istennek áldó kegyelmét kérve további munkásságukra, vagyok

őszinte hívők

Tiszakeszi, 1939. október 17.

Zsóry György s. k.
egyházmegyei gondnok.

Közgyűlés mély megindultsággal hallgatta köztiszteletben és szeretetben álló gondnokának lemondó levelét, melynek minden sorából egyházmegyénk iránt érzett szeretete, hivatását gyönyörűséges igának tartó vallásos lelkülete csendül ki. Büszkéek is voltunk arra, hogy a Gondviselés számunkra annyi bölcsességgel, nagy élettapasztalatokkal, kiváló tapintattal bíró férfiut adott világi vezérül. Bele volt gyökerezve kora ifjúságától fogva egyházi életünkbe; épen azért otthonos volt annak minden ágazatában s azokat az egyházi tisztségeket, melyekkel 42 éven át fokozatosan megtisztelte a közbizalom, épen olyan büszke boldogsággal viselte, mint közéleti fényes pályafutásának egyéb kitüntetéseit. Istentől megáldott képességeit maradék nélkül ajánlotta fel anyaszentegyháza számára és odaadással csüngött annak minden dolgain. Mindezek tudatában és megtapasztalásában a magunk részéről nem tudunk belenyugodni abba a fájó helyzetbe, hogy a

jövőben nélkülözzük értékes egyéniségét, önzetlen vezér-ségét. Az árvaság érzése fog el bennünket, amint most bucsut int felénk. Épen azért lemondását nem tudjuk elfogadni és mély tisztelettel, ragaszkodásunk legteljesebb hevével arra kérjük Őméltóságát, hogy változtassa meg elhatározását és viselje tovább is azt a tisztséget, melyre a közbizalom 17 évvel ezelőtt egyező akarással hívta el s most ugyanolyan együttérzéssel továbbra is megtartani óhajtja. Reménysége vagyon közgyűlésünknek abban, hogy az a testi gyengeség, melyre Őméltósága, mint gátló körülményre hivatkozik, csak muló természetű és nem fogja annyira akadályozni ismerten friss tevékenységét, hogy továbbra is áldásul ne lehetne egyházmegyénk számára.

Közgyűlésünknek ez egyhanguan lelkes határozata után még *Bónis Aladár*, e. m. világi tanácsbíró külön, igen értékes heszédben méltatta egyházmegyei gondnokunknak kimagasló érdemeit és helyeselte a közgyűlés marasztaló határozatát.

4. Előző tárggyal kapcsolatban esperes jelenti, hogy az egyházmegyei gondnok ur a hozzáintézett külön levélben is kinyilatkoztatta, hogy a tisztséget egészsége hanyatlása miatt nem tudja tovább viselni. Erre kérő levélben fordult a gondnok urhoz szándéka megváltoztatására, azonban ismételten közölte, hogy bármily fájdalmas is rá nézve az egyházmegyétől való megválás, orvosi tanácsra meg kell tennie és lemondási szándéka visszavonhatatlan.

Esperes reméli, hogy a közgyűlés impozánsan megnyilvánult bizalma talán eltéríti a gondnok urat elhatározásától, viszont azonban számítaniunk kell az ellenkezőre is. Azért kéri a közgyűlést, hogy a gondnok ur végleges lemondása esetére már most tegye meg a szükséges intézkedéseket, mert csupán csak e tárggyban esetleg összehívandó közgyűlés tetemes költséget jelent.

Közgyűlés arra az esetre, ha a gondnok ur Őméltósága a megnyilvánult bizalom és meleg kérés dacára sem vállalkozik tovább tisztsége viselésére, kénytelen meghajolni ez elhatározás előtt s az egyházmegyei gondnoki tisztelet megüresedettnek mondja ki. Felkéri az elnökséget, hogy e tény az egyházmegye közönségével a hivatalos lapban megjelenő körlevél útján tudatva, a szavazást a tisztségre a végleges lemondástól számított egy hónapi határidővel tüzze ki.

5 Esperes közgyűlésünk vezetésére világi h. elnökül *Bónis Aladár*, legidősebb világi tanácsbírád kéri fel.

6. Ezután *Farkas István*, püspök ur emelkedett szólásra és hosszabb magas szárnyalású beszédben méltatta *Szentmártony Dániel*, t. b. esperesünknek 45 évi lelkipásztori pályafutásán, — melyből 37 évig rendes lelkészi minőségben szolgált — kifejtett értékes munkásságát, melynek méltó megjutalmazásaképen Főméltóságú *Horthy Miklós*, kormányzó ur elismerését adta tudomásul és a „Signum Laudis“-szal tüntette ki. Ez az elismerés és kitüntetés nemcsak az egyénnek, de egyben a református lelkipásztori munkának az értékelése is, — mondotta püspökünk — Majd átnyújtotta a hozzá átadás végett megküldött legfelsőbb elismerési okmányt és a Signum Laudis-t Szentmártony Dánielnek, aki könnyekig meghatva köszönte meg főpásztorunknak és lelkésztársainak, hogy anyaszentegyházunk javára irányuló törekvéseiben, elgondolásainak megvalósításában mindig megértői és jóakaratu támogatói voltak.

Egyházmegyei közgyűlésünk a maga részéről is meleg szeretettel üdvözli *Szentmártony Dániel*, t. b. esperesünket abból az alkalomból, hogy az egyházi életben kifejtett értékes munkássága elismeréséül Kormányzó Ur Főméltósága magas elismerésével és a Signum Laudisszal tüntetett ki s további életére Istenünk gondviselő kegyelmét kéri.

7. *Tóth János*, esperes előterjeszti a következő esperesi évi jelentését:

Nagytiszteletű és méltóságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Most, amikor esperessé történt beiktatásom után egy évre ismét egybegyülekeztünk számvetésre, felmerült közegyházi és gyülekezeti ügyeink felett való tanácskozásra, meg nem jelent elnöktársam nevében is szeretettel köszöntöm egyházmegyénk e diszes taborát.

Osodálatos játéka a szeszélyes időnek: csaknem ugyanazon külső körülmények keretozik be helyzetünket, mint az egy évvel ezelőttil. Langyos tavaszi meleget áraszt a kevéssel ezelőtt még barátságtalanul fagyokkal fenyegető ősz, míg Európa ege mind jobban gyülik vészfelhőkkel s a világháboru réme, mind fenyegetőbbben kezdi kibontani szörnyü, apokaliptikusan rejtelmes véres árnyait. Nekünk magyaroknak úgy jelent ez meg a nyár végével, mint az a vihar, mely elveri iszonyatosan a szomszéd vetését, de a másiknak belőle csak az égzengés és a

rémület jut; azután elvonul, de nem tudni, hogy mikor és merre kanyarodik ismét vissza. Földön és levegőben, szárazon és vizen megindult a világtörténelemnek egy szörnyűségekkel, emberfeletti borzalmakkal, világok összeomlásával és új térképek rajzolásával beígért tusája; s nekünk az Arany Toldijának két sora jut eszünkbe:

Repül a nehéz kő, ki tudja hol áll meg,

Ki tudja hol áll meg, kit hogyan talál meg?!

Most már látják azok is, akik eddig vakok és süketek voltak ily irányban, hogy Trianon és Versailles nem békemű volt, hanem egy újabb háborúnak gonosz, rövidlátó elmével és kapzsi kezekkel irányított magvetése.

Azért kellett mindezeket, mai világgépünk rövid vázolásaképen elmondanom, hogy megkérdezzem: de hogyan állunk mi — a református anyaszentegyház és annak sejtjei — a gyülekezetek e világégés kezdetén? Gondolok különösen a leghatnatosabbnak hirdetni szokott evangéliumi fegyverre, az igehirdetésre. Ez az a fegyver, amelynek a megfelelő forgatásáról — az illetékesek részéről — nem tudunk kellőképpen meggyőződni az évi egyházlátogatások útján sem. Nincs módunkban ellenőrizni és átlagos képet nyerni a legfontosabbról: tudatában van-e a lelkipásztor igehirdetői fontosságának és felelősségének s ami tovább folyik ebből: meggyőző, eszméltető, felrázó, építő-e igehirdetése, vagy megelégszik unott igazságok, ismert dogmatikai emlézések, kegyes szólamok, sokszor ismételt frázisainak gyakori fel-találásával?! Mondom, ezt nem tudjuk hivatalosan megállapítani, ellenben nagyon is lehetne módot találni arra, hogy ezt az igehirdetői felelősséget és megkívánt frissiséget fel-felébresztgessük. Ezt a célt szolgálná a nagyobb földrajzi egységekben, mint pl. a Sajó völgyén, Bán völgyén, Boldva völgyén stb. alakult lelkészi körökben kidolgozott és megvitatott igehirdetői program, elmélyülés ily alkalmakkor nemcsak az igében, hanem felvett témakörök és nagy írók műveiben; továbbá egyházi ünnepélyek tartása, kölcsönös szolgálat által; egymás gyülekezetének gyakori látogatása.

Az ez évi tél végén szó volt egy nagyszabású evangélizációs hadjárat megindításáról s ennek mevalósításához fáradhatatlan püspökünk meg is tette az előkészületeket. Sajnos, nem talált kellő megértésre egyházmegyénkben sem. Szerintem ez nem fulhat kudarcba és ez év telén meg kell valósítanunk és

felfrissitenünk vele az egyházi életet, azzal együtt igehirdetésünket. De erre csak nagyobb igehirdetői és lelkipásztori gyakorlattal bírók vállalkozzanak, mert csakis akkor érdemes belefogni, ha komoly eredményekre lehet kilátás. Nem szónoki babérokat gyűjtő körut, sem gyülekezeti görögtűz gyújtás a cél, hanem a tespedésből felrázás, a közöny megtörése, a református öntudat és kegyesség pislá méceinek világító szövétnekké szítása a feladat. Dübörög egy nagy kataklizma kitörni induló vésze, mi vár ránk, oh mivé leszünk szörnyü hullámai közt, ha nem készülünk fel hozzá valamennyire is?!

Egyházkerületünk eseményei.

Mielőtt rátérnék szorosán vett családi dolgainkra, meg kell emlékeznünk — a történelmi hűség kedvéért is — arról a mindnyájunk lelkét boldogan elöltő valóságról, hogy a múlt ősz és az ideai tavasz meghozta huszéves magyar álmaink egy darabjának valóraválását s a rab felvidék egy részének visszacsatolásával visszakerült a tiszáninneni kerületünk legnagyobb része. Sok tanácskozás' és még több személyi és helyi érdek sikerült leküzdésével a jövő hó 2-án történik meg a teljes beolvadás és végleges egyesülés az elszakított trianoni részekkel Egyházmegyénket — a†testvér alsóborsodival együtt — közelebről nem érdekli a visszacsatolás kérdése, mert ez a két egyházmegyéje a kerületnek csonkítatlanul maradt meg Trianon után is. De magyar református szívünk ujjongva lobogtatja kendőit a visszatértek felé és testvéri szeretetünk sugárzó melegével kiáltjuk feljűk az Isten hozottat. Legyen az egyesülésünk soha többé szétnemszakitható!

Ha már egyházkerületünk mezejét járjuk, ne felejtünk színes bokrétát kötni annak virágaiból és köszönteni vele a hatvanadik életévét e nyáron betöltött szeretett püspökünket. Munkakedvének frissesége, lankadatlan tevékenysége, nemkülönb testi mivoltának fiatalos mozgékonyasága ugyan megeafolja a hat X-et s mi tiszta szívből kívánjuk, hogy mindezt elmondhassuk mindnyájunk által tisztelt és szeretett egyéniségéről a hetedik decennium alkalmával is. A gondviselő Isten sokasítsa meg rajta kegyelmót, hogy a megnagyobbodott kerület súlyosan megnö†† terhei könnyűek és gyönyörűségeseek legyenek számára a további évek folyamán is.

Gyülekezeteink.

Egyházmegyénk gyülekezeti életéről rendszeren az egyházlátogatóság jelentései és tapasztalatai szokták felvilágosítással

szolgálni. Ami ezekből élénk táru, általánosságban megnyugtató és kielégítő.

Ezek az egyházlátogatások sokszor nem is akarnak, sokszor nem is tudnak mindent meglátni. Hiszen előre készülnek hozzá az egyházak s így megvan az a hátránya, hogy ünnepi arcát mutatja a vizsgáló felé és nem a hétköznapit. Már pedig a lánynézőbe sem fogadják a vendéget takarítatlan szobával és kozmás étellel, nem is tudja meg abból soha a jámbor jelölt, hogy valójában milyen is a kiszemelt. Tagadhatatlan, hogy egy-egy váratlan látogatás parochián, iskolában sokkal többet láttat meg velünk a valóságból, mint mikor ünnepi színbe öltözik. Ezért meg a sokszor gyors segítségnyújtás lehetőségeért többször esik szó manapság arról, hogy az egyházhatóságoknak fel kellene magukat szerelni modern közlekedési eszközökkel, amelyek segítségével a távolabb fekvő egyházközségek meglátogatása s a gyorsabb intézkedés lehetővé válnék. Ne méltóztassanak megijedni, nem gondolunk itt valami zuhanó repülésre, amit a megindult világháboruban oly zseniális vakmerőséggel vezetett be az egyik hadakozó fél, ámbar nem egyszer jó eredménnyel járna a pereskedő és civódó felek számára, ha az igazság és a törvény hirtelen lecsapásával el tudnánk némitani őket.

Bár az imént említett egyházlátogatói jelentések általánosságban megnyugtató képet adnak, ez nem jelenti azt, hogy nincsenek bajok, hibák, mulasztások. A pásztoráció még több helyen csupán csak a vasárnapi igehirdetésre szorítkozik s nem akarja tudomásul venni a belmissió többrendbeli fontos ágait: a gyermek és az ifjuság pásztorálását. Az ifjusági munkára nézve megszorítottuk az egyházlátogatóság érdeklődését több irányú kérdések feltévéseivel s kitünt, hogy sok mulasztást kell pótolni egyes lelkipásztoroknak, akik még mindig nem akarják belátni az ifjusági munka fontosságát és vagy nem, vagy másokkal végeztetik azt. Igazság adassék: viszont több helyen a lelkész minden ily irányú ambícióját letöri a falusi ifjuság teljes közönye és érdektelensége.

Pedig most már elértük azt is, hogy az országos ifjusági munkánk felé érdeklődéssel fordulnak vezető politikai egyéniségek is. A nyári losonci konferenciának tevőleges résztvevője volt gróf *Teleky Pál*, miniszterelnök, mit nem tudunk elég hálásan venni tőle, a kat. vallásu embertől akkor, mikor a saját felekezetünk vezető egyéniségeitől ugyanezt nem tapasztaljuk. Ma különösen megkétszereződött nekünk reformátusoknak, kik

jó magyaroknak valljuk magunkat, e felelősségünk és aggodalmunk az ifjúság iránt, mert azt látjuk, hogy mindenféle áramlat őket akarja hálójába keríteni és általuk a magyar jövőt formálni. Ez a jövő a mi református anyaszentegyházunk végzete vagy áldása is; ne engedjük, hogy hitetlen és hazafiatlan szélsőségek martaléka legyen akár a falusi, akár a városi ifjúság. A mai ifjúsági munkának egy nagy hazafias és vallásos propagandának kell lenni, amelyet egységesen és tervszerűen kellett volna kidolgozni az egész országra szólólag; felhívni arra az ország vezetőinek a figyelmét is, hogy lássák egyrészt mit akar tenni a református egyház a magyar jövő érdekében, másrészt hogy minden erkölcsi és anyagi támogatással legyenek segítségünkre. Itt emlitem meg, hogy egyházmegyénkben a mostani ciklusban egy ifjúsági konferencia volt okt. 1-én, Zilizen, melynél örömmel állapítottam meg a környékbeli világiaink érdeklődését is, a különben is igen szépen sikerült összejövetel résztvevői között. Még egyet rendezünk Vadnán, november utolsó vasárnapján.

A szektár ereje mintha megtört volna egyházainkban, de ez nem jelenti, hogy a veszély elmúlt. Sőt igen nagy éberséget, erélyt kérünk továbbra is! Ellenben fájó szívvel kell tapasztalnunk, hogy természetes szaporodása hiveinknek sok gyülekezetben nemcsak megállott, hanem visszaesést mutat. Fogyunk! Ugyanezt jelentette már más kerületben lévő két egyházmegye esereése. Egyelőre tehetetlenül állunk e jelenséggel szemben, mert meghaladja erőinket és mi képtelenek vagyunk eredményt elérni, ha az állam megfelelő szociális intézkedésekkel és intézményekkel nem siet ezt a kérdést hathatósan orvosolni.

Hiveink vallásos buzgóságának és templomlátogatásának fokozására e helyről is sürgetem az esti istentiszteletek bevezetését és minél intenzívebb gyakorlását. A múlt évi felhívásom, hogy szerezzenek be a villany nélküli gyülekezetek megfelelő világítókat, megismétlem és a tömeges s így olcsóbb rendelkezésben segítséget nyújtunk.

Anyagi helyzetünk sajnos, inkább romlik, mint javul. A párbéhrátrálékok és egyéb egyházi adók befizetése szánalmas kátyuba rekedten vergődik. Ez a nyavalyánk is országos és nem is javul, míg országosan nem teszünk az ellen megmozdulást, hogy ne egyes közigazgatási tényezők szeszélyén muljon a végrehajtás formájában kért állami segítségnyújtás, hanem a

törvényünkben biztosított jus advocátiae sértetlen megvalósításával.

Ha nincs bevétel, úgy megszűnik az egyházak fizetőképessége és alkotó ereje. Ezért növekszik és nem fogy sok egyház adóssága és nem képes egyházi épületeit jókarban tartani és intézményeit fejleszteni. Anyagilag igen erőtlenekké váltunk, megcsappanván az áldozatkészség is, pedig az idők gonoszak. . . Nem is tudom mi lesz velünk, ha a most küzdő eszmeáramlatok közül olyan talál felszínre jutni, mely szétszakítja az állam és egyház közötti köteléket?

Anyagi küzdelmeink mellett is beszámolhatunk olyan eseményekről, melyek ünnepnapjai voltak egyes gyülekezeteknek. Még a múlt év pünkösdjén Sajókaza közadakozásból harangot avatott, Szalonna a múlt nyár végén szintén. Szendrő végre is új parókiát épített és orgonát emelt, igaz ugyan, hogy ebben a hívek áldozatkészségének csak kevés szerep jutott, mert az egyház műkincseinek eladásából fedezte a költségeket. Balajt 4000 P-ös renoválást végzett templomán.

Az iskolai építkezésekről később lesz szó.

Jelentős adományként kell feltüntetnünk a balajti egyház kiváló főgondnokának, *Ragdlyi Miklós* urnak és nejének a megújított templomba készítettett nagyon értékes szószéki, urasztali és papszéki terítőket, az iskola részére vásárolt nagyéggő lámpát 60 P értékben és még a templom renoválásból fennmaradt 500 P-nyi adósságnak az átvállalását. Köszönjük az áldozatoság ily szép példaadását.

A nyomári árvaház.

Örömmel jelentem, hogy reménységünk szerint egy kedves intézménnyel lesz gazdagabb egyházmegyénk élete. Mint tudjuk Nyomáron *Petus László* és neje két évvel ezelőtt egy épületet és telket ajándékozott egy ott létesítendő árvaház céljára. Ez év nyarán tárgyalás indult meg az ORSZ. igazgatójával, *Kiss Ferenc*cel abban az irányban, hogy ez adományt rendeltetésének megfelelően használjuk fel és nyissuk meg. A múlt hónapban személyesen is jártam Nyomáron tájékozódás végett. Ennek a megnyitandó árvaháznak hivatása mellett egy helyi fontos szerepe is lenne, az t. i., hogy az ott elnéptelenedő ref. iskolánkat növendékekkel töltené meg s ezáltal megakadályozná azt, hogy a másik felekezet iskoláját venné át az állam és akkor abba kellene járni gyermekeinknek is. A Szeretetszövetség hajlandó az intézmény megnyitására,

de az egyházmegye támogatását kéri ehhez. 12 árva gyermek és egy iskola sorsáról van szó, tisztelt közgyűlés, lehetetlen, hogy ne tudnánk ennek érdekében segítséget nyújtani. Elgondolásom szerint minden gyülekezetünk évenként 1 q. értékű terménnyel járulna fenntartásához, oly formán, hogy azt a gyülekezet tagjai közt az ifjúsági egyletek által eszközölt évi kétszeri gyűjtés útján szereznénk össze. Milyen felemelő lenne, ha elmondhatnánk, hogy nekünk is van egy szeretetintézményünk, amely gyülekezeteink áldozatosságának fényes bizonyítéka. Egyébként a közgyűlés bölcsessége döntson abban, hogy lehetne megtalálnunk a legkedvezőbb megoldást.

Mintha csak serkentésül és buzdításul szánta volna számunkra a Gondviselés, a napokban jelentette a laki lelkész, hogy egyik elhunyt érdemes egyháztagjuk, *Fodor Miklós*, 200 P-t hagyományozott a nyomári árvaházra. Hadd sorakozzon ehhez az a bejelentésem, hogy évekkel ezelőtt, mikor a Sajóvölgyi Járási Kálviniszöv. megalakult, estélyeket és előadásokat rendeztünk s azoknak bevételeit betétkönyvre helyeztük el. Mindig vártam a kedvező alkalmat, hogy milyen közegyházi célra fordíthatnánk ez összeget. Ez az alkalom úgy érzem elkövetkezett és most e 200 P-t tisztelettel felajánljuk a nyomári árvaház javára, azzal az elgondolással, hogy a *Fodor Miklós* adományával együtt kerti művelésre, vagy gyümölcsösre alkalmas föld vásároltassék rajta Nyomáron.

Szuhogyi lelkésztanítósg.

Szuhogyi leányegyház érdemes elkönyörgő tanítója, *Varga Károly* szóval és írásban is kinyilatkoztatta, hogy rövidesen, ez iskolai év végével nyugalomba vonul. A gyülekezet presbitériuma előttem, az ott végzett egyházlátogatásom alkalmával azt az óhaját fejezte ki, hogy ha csakugyan bekövetkezik tanítójának nyugdíjazása, úgy kéri az előkönyörgői állást lelkésztanítósggá átszervezni. Csak örülhetünk a gyülekezet e kívánságának s úgy vélem, hogy e kérés teljesítésének semmi akadálya nincs. Mivel azonban az esetleg bekövetkező nyugdíjazás a jövő szeptember havában fog megtörténni s akkorra gondoskodni kell az átszervezésről, pályázat kitűzéséről, kérem a közgyűlés határozatát arra nézve, hogy teljesíti a kérelmet és elvileg elfogadja az állás átszervezését; annak keresztülvitelére az egyházmegyei elnökséget felhatalmazza, mely tűzze ki a pályázatot s azt szabályszerűen vezesse le.

Személyi ügyek. Lelkészeink.

Egyházmegyénk tisztikarának lelkészi tagjaiban történő változás: *Veress Károly*, balajti lelkészt a főjegyzői, *Lenkey Gyula*,

bánhorvátit a tanácsbirói, *Bodnár László*, sajkazincit az aljegyzői tisztségbe emelte egyházmegyénk bizalma. Hisszük, hogy a közbizalomra mindhárman méltók lesznek és értékes munkát fognak kifejtteni egyházmegyénk életében.

Volt esperesünk, *Szentmártony Dániel*, borsodi lelkésztestvérünket egy hónappal ezelőtt érte az a jól megérdemelt kormányzói kitüntetés, melynek ünnepélyes átadása püspök urunk által jelen gyűlésünk egyik kiemelkedő pontja s így erről bővebben megemlékezni már szükségtelen.

Lelkipásztoraink sorában ez éven semmi változás nem történt. A múlt év végével nyugalomba vonult *Lőkös Sándor*, lelkésztestvérünk helye Sajóecsegen még mindig nincs betöltve. A meghívás útján történt választás ellen fellebbezés adatott be. Egyházmegyénk bírósága ugyan a választást jóváhagyta, kerületünk bírósága azonban a választás folyamán történt visszaéléseket súlyosaknak találta s a választást megsemmisítette. Intő példá gyanánt szolgáljon ez eset arra, hogy a felettes hatóság szigorúan őrködjön a választások tisztasága felett és kiméletlen tárgyilagossággal szándékozik minden e körül történt törvényellenességet megtorolni. Most pályázat alá került ez állás betöltése, épen a mai napon jár le a hatáideje. Mint érdeklődésre számítható hiradást közölhetem, hogy ez elég gyenge dotációjú állás megüresedésének hírére a lelkészek egész serege mozdult meg; eddig 37 pályázat érkezett be; sokan keresték fel az esperesi hivatalt levélbeli érdeklődésükkel Baranyából, Tiszántulról. Dunamellékről. Mintha a mi egyházmegyénkben nem lennének lelkészek, hosszabb idő óta szolgáló és elhelyezkedésre vágyó segédlelkészek! A mai idők különös jele ez és ne gondolja a választó egyházközség, hogy dicsekedés ténye lehet rá nézve a pályázók nagyobb száma, mert mi tudjuk, hogy egy válságos kornak beteges tünete ez.

Segédlelkéseink elhelyezkedése jelenleg a következő: *Soltész Pál* Sajószentpéteren, *Orbán József* Borsodon, *Ignác István* Berentén, *Józsa István* esperesi segédlelkész Sajóvelezden, *Tóth Pál* Sajóivánkán, *Szabó István* és *Kazay József* Ózdon, *Tussay János* h. lelkész Sajóecsegen *Urbán László* Rudabányán, *Péter József* missziói segédlelkész a sajkóvelezdi missziói körben és a bevonul tanító helyett is tanít, *Fehér Zoltán* Nagybarcán és *Marsalkó Bertalan* Szendrőben. Két segédlelkészünknek végre sikerült rendes lelkészi álláshoz jutnia: *Soltész Kálmán*, disznós-

horváti segédlelkész Bodrogkereszturra, *Németh József*, ózdi pedig Uzapanyitra választatott meg rendes lelkésznek. Sáfárkodjanak hiven — talantumaik szerint — a reájuk bízott munkamezőn! Egy segédlelkészt, *Nagy Zoltánt* — ki nem egyházmegyénkhez tartozó ugyan — a tornaszentjakabi leányegyházunk tanítónélküli iskolájánál alkalmaztam, úgy, hogy egyuttal a lelkészi teendőket is ellátja. Jó kedvvel vállalkozott a csekély díjazással járó munkára és a kis egyház is örül, hogy nemcsak tanítót, hanem lelkészt is kapott egy személyben.

Nem lehet szó nélkül hagyni állástalan segédlelkészeink érdekében püspök urunk részéről megindított azt az akciót, mely más pályákon való elhelyezkedésüket teszi lehetővé. Sokat irtak és beszéltek már segédlelkészeink nehéz helyzetéről, de elméleti fejtegetések helyett többet ér a praktikus megoldás keresése. Egyházkerületünk lelki vezérének elgondolása egy ilyen nagyon praktikus megoldás volt; csak azon csodálkozunk, hogy akadtak, akik érthetetlen méltatlankodással gáncoskodtak felette anélkül, hogy jobbat tudnánk ajánlani és cselekedni, Efeletti csodálkozásunknál csak az nagyobb, hogy az állástalanok közül alig jelentkeztek, de akik kaptak rajta, azok a főtiszteletű ur támogatásával elhelyezést is nyertek tudomásunk szerint.

De ennél is érvényesül az életjelenségek ismertem emelkedő és zuhanó hullámvonala: a sárospataki teológiára ez éven már csak 11 ifju jelentkezett és 9 vétetett fel; úgy, hogy már propaganda szükségességét emlegetik az ifjuságnak e pálya felé való terelésére. Könnyen teljesülhet, ha pár év múlva is, a mostani Timotheusaink merész álma, hogy t. i. igen becsesek és keresettek lesznek.

Bár tényleg működő lelkésztestvéreink közül senki sem távozott el az élők sorából, vannak halottaink is, kikről meg kell emlékeznünk. Tegyük le a kegyelet koszoruját elsősorban egy mindnyájunk által oly jól ismert pataki teológiai tanárnak, *Nagy Bélának* a sirjára. Mindnyájan őszintén fájlaljuk ennek a csupa jóindulat, csupa szeretet, csupa tiszta lelkesedés embeérének a tavasszal történt elhunytát, kit — valljuk meg — diákkorunk bannem tudtunk eléggé megérteni, mert több, magasabbrendű életet kívánt volna tőlünk annál, amelyet még ki nem forrott diákfejjel éltünk. Számára sok szenvedés volt megírva élete könyvében, tragikus módon, alkotó férfi korában roppant össze fizikuma s krisztusi alázatossággal fogadta úgy ezt, mint a

lassan űrlő halált. Találja meg a hite szerinti világban, megváltója közelében testének, lelkének boldog idvességét.

A nyár folyamán hirtelen elköltözött közülünk *Nagy Lajos*, volt tardonai nyug. lelkésztestvérünk. Érdekes egyénisége volt lelkészgárdánknak, aki a maga speciális módján, magános egyedülletben pásztorolta a Bükk tövében, elzárt völgykatlanban lakó gyülekezetét. Jó szívé, megértő kartárs volt s bár tehetsége meg volt hozzá, nem voltak nagyratörő álmai, hiu ambíciói. Három évig élvezte nyugalmának csendes napjait Miskolcon, melynek, mint szülővárosának új temploma javára 10.000 P-ös adományt juttatott. Egész életének takarékos gyűjtését. Legyen áldott emléke közöttünk!

E helyen teszek említést egyetlen tanítótestvérünk elhalálzásáról is, *Osgyáni József*, finkei tanítóról. Korán távozott el a munkamezőről, hol hívnek találtatott, Özvegyének és kis árváinak gyászában őszinte szívvel osztozunk.

Iskolágyünk. Tanítóink.

Iskoláinkban komoly munka folyik. Vannak — itt névszerint most meg nem nevezett — olyan lelkes, egyházhü és kötelességtudó tanítóink, kikre örömmel és büszkeséggel tekinthetünk; végzett munkájuk értéke kiállja a legmagasabb mértéket is. Akadnak azonban olyanok is, kik nem állanak hivatásuk magaslatán s ha az ilyenekkel szemben a megfelelő szigorúságot alkalmazzuk, abban ne keressen senki ellenszenvet és személyi sérelmet, hanem azt a féltő szeretetet lássa meg, amelyet e rendkívül fontos intézményünk iránt táplálunk. Nekünk fel kell vennünk a versenyt úgy az állami, mint más felekezeti iskolákkal és legfőbb törekvésem, hogy az utóbbi időben a kívül állók részéről hangoztatott azt a megállapítást, hogy a református iskolák nivója — más iskolákhoz viszonyítva — alábbszállott, egyházmegyénk számára megjavítsam, Remélem, hogy ez sikerülni is fog. Ebben az irányban már többirányú intézkedést tettem, elsősorban is a tananyag és tanrendek ellenőrzésének bevezetésével, amelyeknél az államhatalom kívánalmai mellett ki kell hangsúlyoznunk felekezeti mivoltunkat és meg kell szüntetnünk azt a lassan lábrakapó anomáliát, hogy ének- és hittanításra alig jutott idő azokban az iskolákban, amelyeket verejtékes filléreinkből tartunk fel.

Sok jóindulattal és megértő támogatással segíteni lehet az iskolafenntartó egyházak pénztelenségéből fakadó azon a bajon

is, hogy iskoláink felszerelése hiányos. Nem egy tanfelügyelői átírat tár fel olyan hiányt, hogy még csak Magyarország térképe sincs meg az iskolában. Ez már nem is szegénység, hanem a nemtörődömség indolenciája a presbitérium és lelkész részéről épen úgy, mint a tanítóéról. Lehetetlen, hogy épen erre ne lehetne iskolai ünnepély, a hivek közt való agitációval megszerezni azt az összeget, amibe kerül. Meg kell kezdenünk iskoláink hiányzó felszereléseinek fokozatos pótlását, minden éven valamit s így lassan sikerülni is fog az, ami nem mehetett egyszerre. Ezt előzza az a már mult évben indítványomra hozott határozat, hogy a beíratási díjából legalább 20 P-t tartalékolni kell betétkönyvön. illetőleg igazolni azt, hogy ennyi összeget az évfolyamán milyen iskolai felszerelésre költött el az egyház. Ezt a látogatásokkal ellenőriztetni fogjuk. A jelenleg nyomda alatt levő iskolai leltárokkal biztosítani fogjuk azt, hogy az iskola felszerelése ne Csáky számlája legyen, egyes lelkiismeretlen egyének kezében és ne történjék az meg, hogy az utód semmit nem vesz át az elődjétől. Szegények vagyunk, de valljuk meg, hogy a meglevő értékekkel sem bánunk mindég felelős komolysággal. Tervem szerint irányítást fogunk adni az iskolalátogatóság útján a felszerelések és a vezérkönyvek beszerzésében is, mert ezt sem lehet egyéni szeszély és képesség szerint eszközölni.

Az iskolával való törődés fokozására tisztelettel indítványozom, hogy kötelezze el közgyűlésünk a lelkészekét az iskoláknak havonta ledalább egyszer való meglátogatására, amelyet a haladási naplóban való bejegyzés által igazolni kell. Ez a látogatás természetesen nem lehet a lelkész részéről vizsgáztatás, csupán a szolgálati pragmatikában (262. §.) előírt módon való ellenőrzés s a tapasztaltak bejegyzése.

Tanítói karunkban több változás történt. *Török Mária*, nekézsenyi tanítónő nyugalomba vonult; *Katócs Gézát* Hangácsról Diósgyőrbe választották meg. Mindketten értékes munkásai voltak tanügyünknek. Új segédtanítókat választott: Ózd-Sajóvárkony: *Benyhe Sándort*, Ládbesenyő: *Kóta Lajost*, Finke: *Száraz Dénest*, Hangács: *Szalkó Józsefet*, Varbó: *Molnár Istvánt*, Nekézseny: *Tóth Irmát*, Valamennyi választás szabályszerűen folyt le; megerősítésük és eskütételük a gyűlés folyamán fog megtörténni.

Új iskolai építkezésekkel is dicsekedhetünk: Alacska II. tanítói lakást és iskolát emelt; Borsod ujonnan felépítette tanítói lakását és iskoláját; Berente új tanítói lakást. Mind ez termé-

szetesen csak jelentős állami hozzájárulással volt lehetséges; Alacska 4000 P, Borsod 11.000 P, Berente 4000 P-t kapott. Ládbesenyőnek is megszavazott az államkormány 10.000 P segélyt, de a lelkész jelentése szerint a kiutalás nem történt meg s a hivek nem hajlandók egy fillérrel sem hozzájárulni az állam által adott összeghez, pedig az iskolát a hatóság már be is zárta, életveszélyes volta miatt.

Sok gondot okozott az ujiskolai év elején a katonai szolgálatra behívott tanítók helyettesítésének kérdése. Eleinte semmi intézkedést nem lehetett tenni, mert senki sem tudta, mennyi ideig fog ez tartani; hazabocsátja-e — mint hirlett — a hadvezetőség a tanítókat? Majd szeptember második felében olyan rendelkezés jött, hogy a 36 éven felüliek szabadságolva lesznek, de a többiek nem. Ezzel már kaptunk valami kiinduló pontot a bizonytalanságban s ennek alapján az a gondolatom támadt, hogy a helyettesítéseket állástalan segédlelkészekkel lássuk el; egyrészt, mert úgy sem jutunk megfelelő számban okl. tanerőkhöz; másrészt, hogy az állástalan segédlelkészek helyzetén segítve legyen. A tanfelügyelőség sem tett ellene kifogást. Amint azonban értesülünk, csaknem feleslegessé vált ez az intézkedés, mert a hadbavonultak lassan mind visszatérnek hivatásukhoz.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban jó lenne annak egy kényes pontját tisztázni. Az állami rendelkezések szerint a hadbavonult tanító helyett az iskolafenntartó a saját költségén köteles helyettest tartani. Könnyű ezt mondani, de nehéz megtenni, amikor az egyházak legnagyobb részének erre semmi fedezete. Kívánatos lenne, hogy a helyettesítés könnyítéséhez hozzájárulnának bizonyos összeggel azok a tanítók, kik már tiszti rangban szolgálnak. Ezek ugyanis már olyan fizetésben részesülnek a kincstár részéről, hogy azt minden nagyobb áldozathozatal nélkül megtehetik. Dicséretére legyen mondva a sajjószentpéteri két s a velezdi tanítóknak, ezt önként meg is tették és segítségére jöttek egyházunknak, felajánlván bizonyos összeget havonta a helyettes díjazásához. De ez nem lehet csupán szórványos eset, hanem tegye kötelezővé közgyűlésünk a tehervállalást megállapított formában. Ehhez autonomiánknál fogva, úgy hiszem jogunk van.

Tehetségkutatás.

Közgyűlésünk elé kell tárnom azt az akciót, amelyet a sárospataki főiskola tanári kara indított meg, egy volt pataki diák adománya alapján és intenciói szerint. Ez a tehetségkutatás,

mely a mai szociális törekvések egyik hajtása és azt célozza, hogy ref. népünk szegény rétegének kiváló tehetségű gyermekeit felkarolva, lehetővé tegyék számára a tudományos pályára való lépést. A felvettek minden ingyenes kedvezményben részesülnek, ezenkívül a tanári kar jelentős összeget ad össze évenként önkéntes megajánlás útján, amelyhez csatlakozott az igazgatótanács tagjainak adománya is. Az első tehetségvizsga ez éven volt s nem kis örömeinkre a legkiválóbb egyházmegyénk egyik községéből, a vadnai iskolából került ki egy igen szegény szülők gyermeke, ki az ottani tanító és lelkes nagylelkű anyagi támogatásával tudott még csak elutazni is a vizsgára. Egyik tiszántuli egyházkerületbeli esperes, volt pataki diák, annyira lelkes hive ez akciónak, hogy egyházmegyéje vállalta egy tehetségvizsgálás évi költségeinek viselését. Ennek nyomán azzal a kéréssel fordul a főiskola a kerületbeli egyházmegyékhez, hogy támogassák anyagilag ezt a nemes és korszerű célkitűzést. Pillanatig sem kételkedem, hogy egyházmegyei közgyűlésünk felismeri ez akció messze kiható jelentőségét és meg fogja találni jelen alkalommal a segítség megfelelő mértékét és módját.

Országos protestáns napok Budapesten.

Fel kell még figyelniük arra az országos mozgalomra, amelyet a Betlehén Gábor Szövetség indított meg az országos prot. napok rendezésére, mely pár nap múlva, okt. végén fog lezajlani Budapesten, különböző nagyarányú ünnepek rendezésével. Egy demonstratív összejövetel akar ez lenni, mely bizonyítani akarja bizonyos rosszindulatu törekvésekkel szemben, hogy az ország protestánsága épen nem elhanyagolható mennyiség sem számbelileg, sem szellemileg, mint azt némely körök feltüntetni szeretnék; másrészt a szervezetlenség vádjával akar szembeszállni. Mivel épen pár nap választ el tőle, szükségét látom annak, hogy jelen gyűlésünkön szó essék róla. Lehetetlen észre nem vennünk, mennyire igazak és szükségszerűek a megrendezésüket igazoló ezek az érvek. Kivánatos lenne hát, hogy mennél nagyobb tömeg felvonulása lenne a cáfolat ellenségeink híresztelésére. Nincsenek adatok jelenleg birtokomban arra nézve, hogy vidékünk reformátussága mennyire buzdult fel a részvételre, de a jelekből úgy látom, hogy csekély az érdeklődés. Elég baj, mert ez vagy azt mutatja, hogy az órállók nem fejtettek ki kellő tevékenységet ez irányban, vagy azt, hogy népünk közönye igen nagy, a kedvezményes utazás sem csábítja még arra sem, hogy az ország fővárosát is megnézzék s talán

sajnálja is érte a pénzt, amikor ugyanakkor felesleges luxusra és a felsőbbek majmolására nagy összegeket dobál ki. Akárhogy van, mindenképen fájdalmas jelenség.

Egyházmegyei gondnok ur lemondása.

Csak halogattam eddig, de beszámolóim vége felé mégis csak rá kell térnem arra a közgyűlésünk előtt még annak kezdetén nyilvánvalóvá lett szomorú tényre, hogy szeretett gondnokunk ömértósága meg akar válni ettől az általa oly nagy rajongással, hozzáértéssel vezetett tisztségétől. Nincs értelme annak, hogy még egyszer megismételjem a ragaszkodásnak, a vizsontszeretnek ama szavait, melyekről közgyűlésünk már bizonyosságot tett. De fájón kell arra gondolnom, hogy a jövőben nekem is nélkülözniem kell böles tanácsait, higgadt meglátásait. A testi gyöngeség és az ebből fakadó orvosi rendelkezés, melyre ömértósága oly meghatóan hivatkozik, kétségtelenül nagy és kemény parancs. De az is nagy, örök evangéliumi igazság, hogy az Ur dolga sokszor jobban elvégeztetik az alázatos és hívő erőtelenség, mint a kérkedő és magabizó erő által. Gyuljon fel egy reménységű szívünkben: hátha az Isten igéjének ez az ereje fog most is végül győzedelmeskedni e kérdésünk megoldásában.

Nagyiszteletű és Méltóságos Egyházmegyei Közgyűlés! Bizonyára méltóztattak az eddig elmondottak után tapasztalni, milyen széles az a mezőny, amelyen egyházmegyénk fut s amelyet ily alkalommal át kell tekintenünk. Csak természetes, hogy a munka is nagyon sok rajta és folyton bővülő. A nagymérvű irodai teendők mellett — melynek nagyságát igazolja az 1500-at meghaladó iktatói szám — sok helyen személyesen jelentem meg, részint igehirdetés végzése, részint a felmerült bajok kivizsgálása végett.

Köszönöm elnöktársam ömértóságának a mindenkori böles, avatott támogatását, világi tagjaink segítőkészségét, lelkész és tanítótestvéreimnek eddig csak jóindulatot tartalmazó, megértő szeretetét. Mindezeket kérem továbbra is, hogy a célegyenest futásban, — mit mindnyájunknak végeznünk kell — úgy fut-hassunk, mint nem bizonytalanra, hanem felragyogjon számunkra az Isten segítőkészelme s anyaszentegyházunknak minden akadályt leküzdő diadala.

A tartalmas, szép elgondolásokban gazdag és egyházi életünk erősítésére buzdító esperesi jelentéssel kapcsolatban közgyűlés a következő határozatokat hozza:

a) A legmélyebb tisztelettel és szeretettel üdvözlí anyaszentegyházunkért lángoló lelkesedéssel munkálkodó főpásztorunkat, *Farkas István*, püspök urat 60-ik életévének betöltése alkalmából azzal az óhajttal, hogy egyházkerületünk eddig megbizonyított hű és odaadó vezetésére Istenünk kegyelme adjon neki még sok évet, lelki és testi erőt.

b) Egyházmegyénk felterjesztést intéz a főtiszteletű Egyházkerületre aziránt, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket, hogy a hátrálékos egyházi adók és párbérek behajtása a közigazgatási hatóságok részéről a törvénynek megfelelően és lelkiismeretesen történjék, hogy az eddig e téren tapasztalt nemtörődömség miatt ne legyenek egyházaink anyagilag a lassu pusztulásnak, lelkeszeink pedig a nyomorbajutásnak kitéve.

c) Közgyűlésünk a maga részéről is elismerését és köszönetét nyilvánítja *Ragályi Miklósnak*, a balajti egyház főgondnokának és feleségének nemes szívé adományaiért, hogy a balajti megújított templomba nagyon értékes urasztali, szószéki és papszéki terítőket, az iskola részére egy nagyfényű gázizzófénylámpát adományoztak s az egyháznak a templomrenoválásból fennmaradt 500 P tartozását átvállalva kifizették.

d) Elhatározza, hogy az egyházmegye minden gyülekezete legalább 1 q. buza értékű terményt, vagy pénzt tartozik évenként — kétszeri gyűjtés útján — a nyomári árvaház fenntartására és szükségleteinek fedezésére adományozni s a befolyt adományokat az egyházmegyei pénztárba tartoznak az egyházak befizetni, ahonnan az O. R. Sz. központi pénztárába küldetnek át.

e) Felhatalmazza az egyházmegyei elnökséget, hogy a szuhogyi gyülekezet kifejezett kívánságának megfelelően tegye meg a szükséges intézkedéseket az ottani lelkész-tanítói állás megszervezésére a jelenlegi tanító nyugalomba vonulása után.

f) Kegyelettel áll meg közgyűlésünk *Nagy Béla*, nyug. sárospataki teológiai professzor, *Nagy Lajos*, nyug.

tardonai lelkésztársunk és *Osgyáni József*, finkei tanító sirjai felett és emléküket jegyzőkönyvünkben megőrökíti.

g) Elkötelezi az iskolalátogatót annak ellenőrzésére, hogy az iskolai beiratási díjak céljukra fordítottak-e s a már régebben megállapított felszerelések beszerzésére költségvetésben biztosítandó évi 20 P befizettetik és felhasználják-e minden egyháznál?

h) Utasítja a lelkészeket — mint iskolaszéki elnököket, — hogy iskoláikat minden hónapban látogassák meg, látogatásukat vezessék be az iskolai naplóba és megbizsa az egyház és iskolalátogatókat ezeknek ellenőrzésével.

i) Felhívja az egyházmegyei tanítóegyesület elnökét, kísérelje meg odahatni, hogy a katonai szolgálatot teljesítő tiszti rangban levő tanítók — kik így két helyről kapnak fizetést — az állást fenntartó egyházak terheinek könnyítése végett, helyetteseik fizetéséhez bizonyos %-ban járuljanak hozzá.

j) Elhatározza, hogy a sárospataki főiskolában tanuló teljesen szegénysorsu növendékek taníttatási költségeihez — kik a tehetségkutató vizsga alapján vétettek fel — minden egyházközségünk évi 2 P, minden lelkész évi 1 P adománnyal, a tanítók pedig legalább évi 50 fillérrel fognak hozzájárulni. Emellett önkéntes adományra hívja fel ehhez egyházmegyénk világi tisztviselőit is.

k) A segédlelkészek jelenlegi beosztása tudomásul szolgál.

8. Olvastatnak az egyházmegyei szavazatbontó bizottságnak 1938. évi december hó 6-án és 1939. évi július hó 18-án fevett jegyzőkönyvei. Az előbbi a lelkészi főjegyzői és egy lelkészi tanácsbírói, az utóbbi a lelkészi jegyzői tisztség betöltésére elrendelt szavazatadás eredményeit ismerteti.

A lelkészi főjegyzői tisztség betöltésére beadatott a szavazatok számértékének megfelelően 94 érvényes szavazat. Érvénytelen szavazat nem volt. Ebből *Veress Károly* kapott 73 szavazatot, *Kövér Pál* 10, *Dr. Komjáthy Aladár* 4, *Bodnár László* 2, *Gyűlvézi István* 2, *Lenkey Gyula* 2 és *Felméry Albert* 1 szavazatot.

A lelkészi tanácsbirói tisztség betöltésénél: *Lenkey Gyula* kapott 53, *Kőrössy István* 32, *Varga Imre* 2, *Veress Károly* 2, *Bodnár László* 2, *Kovács Béla* 2 és *Várady József* 1 szavazatot. Így lelkészi főjegyzővé *Veress Károly*, lelkészi tanácsbiróvá *Lenkey Gyula* választattak meg.

A lelkészi jegyzői tisztség betöltésére beérkezett 94 szavazat. A szavazatbontó bizottság érvényesnek talált 90 szavazatot. Érvénytelen volt a sajóecsegi egyház 2 és a bánfalvai egyház 2 szavazata, mivel a szavazólapokon nem az E. T. előírása szerinti egyház pecétje volt. Az érvényesnek talált 90 szavazat közül *Bodnár László* kapott 83, *Kövér Pál* 4, *Keresztury József* 3 szavazatot. Egyházmegyei lelkészi jegyzővé *Bodnár László*, sajkókazincsi lelkész választott meg.

Indítványozza bizottság, hogy az érvénytelen szavazatot adott egyházak lelkészei 5—5 P bírsággal sújtassanak.

Egyházmegyei közgyűlés *Veress Károly*, balajti lelkészt a lelkészi főjegyzői, *Lenkey Gyula*, bánhorváti lelkészt a lelkészi tanácsbirói és *Bodnár László*, sajkókazincsi lelkészt a lelkészi jegyzői tisztségbe beerősíti s *Lenkey Gyulától* és *Bodnár Lászlótól* — kik még esküt nem tettek — a hivatalos esküt kiveszi.

Az érvénytelen szavazatokat adott egyházak lelkészei pedig, — mivel a törvényes rendelkezés betartására már több ízben voltak a lelkészek figyelmeztetve a szavazatok beadásánál — 5—5 P bírság megfizetésére kötelezi.

9. *Dr. Csontos József*, ügyészünk bejelenti, hogy Rimaszombatba történt elköltözése folytán kénytelen lemondani egyházmegyei ügyészi tisztségéről. Megköszönve az egyházmegye bizalmát, arra kéri a Mindenhatót, adjon erőt az egyházmegye minden tagjának, hogy töretlen akarral és szeretettel munkálkodhassanak tovább is egyetemes egyházunk érdekében.

Egyházmegyei közgyűlésünk elismerésének és nagyrabecsülésének kifejezése mellett sajnálattal veszi tudomásul hitbuzgó ügyészének, *Dr. Csontos Józsefnek* lemondását, a megüresedett tisztségre pedig novemebr 30-iki határidővel szavazást rendel el.

10. Az egyházkerületi közgyűlés, egyházmegyénk 1938. évi november hó 8-án hozott 7. sz. határozata alapján, 95. sz. határozatával teljesítette azt a kérelmet, hogy a vonatkozó egyházmegyei szabályrendelet megváltoztatásával, egyházmegyénk úgy a lelkészi, mint a világi tanácsbírók számát 6-ról 7-re emeli fel.

Egyházmegyei közgyűlés az egyházkerület jóváhagyása alapján az egyházmegyei szervezeti szabályzat 6. §-át a tanácsbírák számát illetőleg a következőleg módosítja: „hét (7) lelkészi-, hét (7) világi tanácsbíró.“

A hetedik lelkészi és világi tanácsbírói tisztség betöltésére szavazást rendel el s a szavazólapok beadási határidejét nov. 30-ra tüzi ki.

11. Mivel az egyházlátogatás egyházmegyénkben a téli időszakban vallásos estélyek tartásával kapcsolatban történik, ami minden évben kedves alkalom az egyházmegye kiküldötteinek az egyes egyházak híveivel való találkozásra és egyben azok vallásos buzgóságának és hitéletük erősítésének fokozására. Ebben az időszakban azonban — részint a többször kellemetlen időjárás miatt, részint azért, hogy a látogatást végző lelkészek ne legyenek kénytelenek hosszabb ideig távol lenni gyülekezeteiktől és végül a 7-ik tanácsbírói állás megszervezésével és az esperes számára egy külön látogatói kör alakításával — szükségessé vált az eddigi hat egyházlátogatói körnek nyolcra való emelése s ennek megfelelőleg az egyházmegyei szervezeti szabályzat 2. §-ának módosítása.

Egyházmegyei közgyűlés a szervezeti szabályzat 2. §-át a következőleg módosítja: „Az egyházmegye nyolc szakaszra oszlik; az egyes szakaszok beosztása a következő:

1. *Szilvásvárad*; idetartoznak: Szilvásvárad, Nagyvisnyó, Mályinka, Tardona. Dédes-Bántapolcsány, Nekézseny.

2. *Vadnai*; idetartoznak: Ózd, Sajóvelezd, Vadna, Nagybarca. Bánhorvát, Bánfalva.

3. *Sajókazai*; idetartoznak: Sajókaza, Sajóivánka, Barcika, Disznóshorvát, Felsőnyárad, Felsőkelecsény, Rudabánya.

4. *Sajószentpéteri*; idetartoznak: Sajókazinc, Berente, Sajószentpéter, Sajóbabony, Sajóecseg, Sajóvamos.

5. *Kápolnai*; idetartoznak: Alacska, Sajókápolna, Sajólászlófalva, Kondó, Radostyán, Parasznya, Varbó.

6. *Boldvai*; idetartoznak: Boldva, Ziliz, Hangács-Nyomár, Hegyeme, Lak, Szakácsi.

7. *Edelényi*; idetartoznak: Edelény-Finke, Damak, Balajt, Borsod, Ládbesenyő, Szendrőlád.

8. *Szendrői*; idetartoznak: Szendrő, Szuhogy, Szalonna, Martonyi, Meszes, Rakacaszend-Tornaszentjakab.“

12. *Ifj. Almássy Bertalan*, segédlelkész — ki teológiai tanulmányait Sárospatakon végezte és ott szerzett I. lelkészképesítő oklevelet — kéri egyházmegyénkbe való bekebelezését.

Egyházmegyei közgyűlés *ifj. Almássy Bertalan*, segédlelkészt — beterjesztett okmányai alapján — egyházmegyénkbe bekebelezi.

13. *Urbán József*, bántapolcsányi tanítót, az 1938. évi november 22-ik napján az egyházkerületi közgyűlés 154. sz. határozatával eredményekben gazdag tanítói munkásságának elismeréseül, igazgatói címmel tüntette ki s az erről kiállított okiratot átadás végett a püspöki hivatal megküldte.

Közgyűlésünk az *Urbán József* kitüntetését, mely egy arra minden tekintetben érdemes, hivatását szerető és azt minél teljesebben beöltöni törekvő, kiváló tanító méltó megjutalmazása, örömmel veszi tudomásul s amidőn neki a kitüntető okiratot ünnepélyesen átadja, további tevékenységére Isten áldó segedelmét kéri.

14. Az ózdi missziói egyház jelenti, hogy megszervezte a saajóvárkonyi szórvány-gyülekezet első számú ref. tanítói állást oly módon, hogy a tanító helyi javadalmaképen biztosította a mindenkori kezdő tanítói illetmény 20%-át, melyet az ózdi missziói egyház pénztára készpénzben fizet. S becsatolja a Vall. és Közoktatásügyi Minisztérium 93.581/1939.—VI./ü. o. sz. leiratát, mely szerint a megszervezett saajóvárkonyi első sz. tanítói állás fenntartásához lakás, kertilletmény és 20%-os tanítói illetményhez a minisztérium 1940. június 30-ig ideiglenes fizetés-kiegészítő államsegélyt engedélyez.

Egyházmegyei közgyűlés örömmel veszi tudomásul a saajóvárkonyi ref. tanítói állás megszervezését s az annak megvalósítása érdekében kifejtett tevékenységért — úgy az ózdi missziói egyház buzgó lelkipásztorának, mint a presbitérium agilis tagjainak — elismerését nyilvánítja.

15. A ládbesenyői egyház a múltév őszén segédtanítóul választotta *Kóta Lajos*, okl. tanítót, azonban ezt a választást a Minisztérium alakhi hibák miatt nem hagyta jóvá s nevezettnek csak a h. tanítóul való alkalmazását engedélyezte a múlt iskolai évre. Ezév július 16-án tartott presbitéri gyűlésen ismételtén megválasztotta s. tanítónak *Kóta*

Lajost, ki most állásba való beerősítését kéri. A választás ellen fellebbezés nem adatott be.

Miután a választás szabályszerűen folyt le, e. m. közgyűlés *Kóta Lajost* a ládbesenyői s. tanítói állásban megerősíti. Tekintettel arra, hogy a múltévben már az esküt letette, az eskütételt jelen alkalommal mellőzi.

16. Az ózdi missziói egyház a sajóvárkonyi szórvány-gyülekezetben felállított iskolánál létesített tanítói állásra az 1939. április 11-iki gyűlésében *Benyhe Sándor*, okl. tanítót választotta meg s. tanítónak. A választás szabályszerűen folyt le s ellene fellebbezés nem adatott be.

Közgyűlés *Benyhe Sándor*, okl. tanítót a sajóvárkonyi tanítói állásba, mint segédtanítót beerősíti és tőle esküt vesz ki.

17. A finkei leányegyház 1939. szept. hó 30-án tartott presbiteri gyűlésen az elhalálozás folytán megüresedett előkönyörgő tanítói állásra s. tanítói minőségben *Száráz Dénes*, okl. tanítót választotta meg. A választás szabályszerűen folyt le s ellene fellebbezés nem adatott be.

Közgyűlés *Száráz Dénes*, okl. tanítót a finkei előkönyörgő tanítói állásba s. tanítói minőségben ideiglenesen beerősíti és tőle esküt vesz. Kötelezi azonban, hogy a kántori oklevelet a következő 1940. év szeptember hó végéig szerezzze meg.

18. A varbói egyház presbitériuma 1938. év szeptember hó 24-ik napján tartott gyűlésén kántortanítói állásra segédtanítói minőségben *Molnár István*, okl. tanítót választotta meg. A választás szabályszerűen folyt le s ellene fellebbezés nem adatott be.

Közgyűlés *Molnár István*, okl. tanítót a varbói kántortanítói állásba s. tanítói minőségben beerősíti; tekintettel arra, hogy katonai szolgálata miatt a közgyűlésen nem jelenhetett meg, tőle az esküt a legközelebbi gyűlésen veszi ki.

19. A nekézsenyi egyház presbitériuma 1939. szept. hó 24-ik napján tartott gyűlésén a II-od tanítói állásra segédtanítói minőségben *Tóth Irma*, okl. tanítónőt választotta meg. A választás szabályszerűen folyt le s ellene fellebbezés nem adatott be.

Közgyűlés *Tóth Irma*, okl. tanítónőt a nekézsenyi II-od tanítói állásba segédtanítói minőségben beerősíti s tőle az esküt kiveszi.

20. A hangácsi egyház presbitériuma 1939. augusztus hó 6-án tartott presbiteri gyűlésén a tanítói állásra *Szalkó József*, okl. tanítót s. tanítói minőségben megválasztotta. A választás szabályszerűen folyt le s ellene fellebbezés nem adatott be.

Közgyűlés *Szalkó József*, okl. tanítót a hangácsi segédtanítói állásba beerősíti s tőle az esküt kiveszi.

21. Az egyházmegyei tanácsot az 1940-ik évre:

közgyűlés a következőleg alakítja meg: *Tóth János*, esperes, *Zsóry György*, e. m. gondnok elnökök. Tagok lelkészi részről: *Svingor Jenő*, *Lenkey Gyula*, *Szigethy Ferenc*, *Kőrössy István*, *Nagy Lajos* és *Veress Károly*, lelkészi főjegyző. Világi részről: *Bónis Aladár*, *Ragályi Miklós*, *Szathmáry-Király Pál*, *Harsányi Géza*, *Dr. Kerényi Béla*, világi főjegyző és *Urbán József*, tanítóképviselő.

22. A lelkészjelölő bizottságba az 1940-ik évre:

közgyűlés *Tóth János*, esperes elnöklete alatt lelkészi rendes taggá: *Svingor Jenőt*, világi rendes taggá: *Ragályi Miklóst*, lelkészi póttaggá: *Gyűlvézi Istvánt*, világi póttaggá: *Szathmáry-Király Pált* választja meg Jegyzővé: *Veress Károly*, lelkészi főjegyzőt.

23. A különböző bizottságokat az egyházmegyei szabályrendeletben megállapított időtartamra a következőleg alakítja meg a közgyűlés:

a) **Egyházmegyei szavazatbontó bizottság:** Elnökei: *Tóth János*, esperes és *Zsóry György*, e. m. gondnok. Tagjai: lelkészi részről: *Dr. Komjáthy Aladár*, világi részről: *Szathmáry-Király Pál*. Jegyzője: *Veress Károly*, lelkészi főjegyző.

b) **Egyházmegyei számvevőszék:** Elnökei: *Tóth János*, esperes, *Zsóry György*, e. m. gondnok. Tagjai lelkészi részről: *Lenkey Gyula*, *Szigethy Ferenc*, világi részről: *Ragályi Miklós*, *Szathmáry-Király Pál*. Jegyzője: *Harsányi Géza*, e. m. ügyész.

c) **Egyházmegyei számonkérőszék:** Elnökei: *Tóth János*, esperes, *Zsóry György*, e. m. gondnok. Tagjai: az egyházlátogató lelkészi tanácsbírák, *Nagy Lajos*

és *Cserháti Zoltán*, számvevők. Jegyzője: *Veress Károly*, lelkészi főjegyző.

d) Közalapi és Lelkészi nyugdíjintézeti bizottság: Elnökei: *Tóth János*, esperes, *Zsóry György*, e. m. gondnok. Tagjai: *Kőrössy István*, e. m. dékán, *Dr. Ambrus István*, *Nagy Lajos*, számvevő. Jegyzője: *Bodnár László*, lelkészi jegyző.

e) Segélyosztó bizottság: Elnökei: *Tóth János*, esperes, *Zsóry György*, e. m. gondnok. Tagjai, lelkészi részről: *Hubay Mihály*, világi részről: *Bónis Aladár*. Jegyzője: *Bodnár László*, lelkészi jegyző.

f) Egyházmegyei tanügyi bizottság: Lelkészi elnök: *Igaz József*, világi elnök: *Szepessy Gyula*. Tagjai az egyházmegye részéről, lelkészi: *Veress Károly*, világi: *Harsányi Géza* s a körlátogató lelkészek és tanítók.

g) Egyházmegyei missziói bizottság: Elnökei: *Tóth János*, esperes, *Zsóry György*, e. m. gondnok. Tagjai lelkészi részről: *Svingor Jenő*, *Veress Károly*, világi részről: *Bodnár Zoltán*. Előadó: *Kövér Pál*.

h) Egyházmegyei építkezési bizottság: elnöke: *Veress Károly*, lelkészi főjegyző. Tagjai lelkészi részről: *Lenkey Gyula*, világi részről: *Ragályi Miklós*, *Harsányi Géza*, e. m. ügyész, *Demes Béla*, szakértő.

24. Olvastatott az egyházmegyei számonkérőszék következő jegyzőkönyve.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett a Felsőborsodi Ref. Egyházmegye számonkérőszékének 1939. évi április hó 14-én, Miskolcon tartott ülésében.

Jelen vannak: *Tóth János*, esperes és *Zsóry György*, e. m. gondnok elnöklete alatt: *Hubay Mihály*, *Svingor Jenő*, *Dr. Komjáthy Aladár Gyülvézi István*, *Szigethy Ferenc*, *Lenkey Gyula*, lelkészi tanácsbírák, *Kőrössy István*, e. m. dékán, *Harsányi Géza*, e. m. ügyész, *Veress Károly*, e. m. számvevő és jegyző.

Zsóry György, e. m. gondnok üdvözli a számonkérőszék tagjait, az ülést megnyitja.

1. Az egyházlátogatók felolvassák a végzett egyházlátogatásról jelentéseiket. — Ezuttal Tóth János, esperes a radostyáni, kondói, rudabányai, szuhogyi, balajti, edelény-finkei és boldvai gyülekezeteket látogatta meg. A rudabányai gyülekezetben az e. m. gondnok ural egyútt végezte az egyházlátogatói teendőket, hol a látogatóságot *Kállay Géza*, bányatelepi igazgató látta vendégül az egész idő alatt.

Hubay Mihály az edelényi-, Svingor Jenő a bánvölgyi-, Dr. Komjáthy Aladár a sajóvámosi-, Gyűlvérszi István a szendrői-, Szigethy Ferenc a vadnai-, Lenkey Gyula a sajoszentpéteri járásban levő egyházközségekben végezték a hivatalos látogatást.

A gyülekezeti élet nivója általában kielégítő. Annak fokozására mindenütt megvan a munkakészség és jó igyekezet. A lelkipásztorok nemes buzgalommal munkálkodnak minden irányban, gyülekezeteik lelki- és anyagi erőinek emelésén. A nehéz anyagi helyzet azonban a legtöbb gyülekezetben erősen érezteti hatását.

Az iskolák szellemi állapota is a legtöbb egyházban megfelelő, bár van olyan iskola is, hol az oktatás eredményesebbé tételére megfelelő intézkedésre van szükség. A tanítás folytonosságát több helyen megszakította épen a látogatások során, az északkeleti felvidék felszabadításával kapcsolatos katonai behívások alkalmával a tanítók bevonulása,

Számonkérőszék a beterjesztett egyházlátogatói jelentések alapján a következő intézkedéseket teszi:

a) *Kállay Géza* urnak, a rudabányai bányatelep agilis igazgatójának, ki az ottani ref. egyház ügyei iránt mindenkor élénk érdeklődést tanusít és segítő készségével szükség esetén támogatására siet, esuttal is hálás köszönetét nyilvánítja.

b) Mivel a f. évi március havában történt katonai behívások alkalmával, egyházmegyénk több iskolájától a tanító katonai szolgálatra vonult be s az iskolás növendékek tanítása szünetel és egyházaink anyagi erőtelenségük miatt helyettes tanító beállításáról sem gondoskodhatnak, egyházmegyei számonkérőszékünk megkeresi főtiszteletű püspök urat azzal a kéréssel, hogy a bevonult tanítók mentesítése, vagy az egyházak megtörheltetése nélkül, azok helyettesítése iránt a szükséges intézkedéseket megtenni méltóztassék.

c) Utasítja számonkérőszék a damaki egyház presbitériumát, hogy a *Nagy Antal* és az egyház közötti csereszerződést, az egyházmegyei ügyész utján, minél előbb rendezze.

d) Felhívja az egyházlátogatókat, hogy a jövőben a számvevőknek a gondnoki számadásokra tett észrevételek alapján a

látogatás alkalmával tartott vizsgálataik eredményéről küldjenek jelentést, hogy jelentéseiket azoknak figyelembevételével terjeszthessék be.

Egyben felhívja a látogatókat arra is, hogy a gyülekezetek szaporulatát évenként tartsák számon és jelentésükben azt is minden esetben tüntessék fel.

e) Számonkérőszék felhívja a lelkészeket, hogy az ifjúsági munkát minden gyülekezetben maguk vezessék.

f) Külön felhívja és utasítja a szendrői egyház lelkipásztorát és presbitériumát az ifjúsági munka megindítására és rendszeres vezetésére.

g) Az alacskai egyházban észlelt aggasztó jelenségek megszüntetésére irányuló intézkedések megtételével számonkérőszék esperes urat bizza meg.

h) Utasítja számonkérőszék a varbói egyház presbitériumát, hogy az 1937. évi gondnoki számadásban az egyházlátogatóság előtt még nem igazolt 35 64 P kiadást folyó évi május 15-ig igazolja, vagy a volt gondnokkal fizettesse vissza és arról tegyen jelentést.

i) Az egyházlátogatás során az e. m. dékán által kirótt járulékokat részben, vagy egészben nem fizették be: a sajóbányai, nyomári szendrőládi, szakácsi-i, hegymegi, martonyi-i, alacskai, sajólászlófalvai és szalonnai egyházak.

Számonkérőszék megbizza a dékánt, hogy az itt felsorolt egyházak be nem fizetett járulékait adócsökkentési segélyeikből vonassa le.

j) Számonkérőszék a legszigorubbán utasítja a laki egyház II-od tanítóját a gondjaira bizott iskolás gyermekekkel való intenzívebb foglalkozásra, mert a jelenlegi tanítási eredmény a követelményeknek egyáltalán nem felel meg.

2. *Lenkey Gyula* és *Veress Károly*, e. m. számvevők előterjesztik az 1938. évi gondnoki számadásokra vonatkozó jelentéseiket. A számadások az egyházlátogatók által az előzetes észrevételekre adott felvilágosítás és az észlelt hiányok pótlása után mind megerősíthetők. Egyben mindkét számvevő azzal az indoklással, hogy más egyházi tisztségre választattak meg s az új munkakörrel járó teendők nem engedik meg e megbízás további ellátását, az 1934-ik év óta viselt számvevői tisztségről lemondanak.

Számonkérőszék az 1938. évi gondnoki számadásokról tett jelentéseket elismeréssel veszi tudomásul. A számvevők lemondását előadott indokaik alapján elfogadja azzal, hogy a f. évben előforduló számvevői teendők ellátását még vállalniok kell, mivel a megválasztandó számvevők a jövő évi január 1-től végzik e tisztséggel járó munkájukat. Eddigi lelkiismeretes szolgálatukért — mellyel az egyházak anyagi megerősödését igyekeztek munkálni az által, hogy e téren is a rendszeresebb vezetés, a jó rend és pontosság állandósítására s a takarékosagra adtak irányítást — köszönetet mond mindkét számvevőnek.

3. Mivel úgy a lelkészek, mint az egyházak anyagi megterhelése évről-évre fokozódik, szükségessé vált az egyházlátogatóság útján alamizsnapénz címen szedett járulékok közül egyes összegeknek a redukálása.

Számonkérőszék egyelőre a Bethesda-kórház részére szedett adományok összegét szállítja le úgy a lelkészek, mint az egyházak részéről 1—1 P-re, a papnék szövetségére tett adományokat pedig önkéntessé teszi és ezen a címen a jövőben kivetést nem eszközöl.

4. E. m. dékán jelenti, hogy az egyházlátogatók által beszedett és hozzá csekklapokon megküldött pénzek összege 4944 P.

Számonkérőszék megállapítja, hogy ez összeg egyezik az egyházlátogatók által beszedett összegek kimutatásával.

Kmf.

Zsóry György
e. m. gondnok.

Veress Károly
e. m. lelkészl jegyző.

Tóth János
esperes.

Egyházmegyei közgyűlés a számonkérőszék jelentéseit tudomásul véve, az abban foglalt határozatokat jogerőre emeli, a lemondott számvevők helyére *Nagy Lajos*, laki és *Cserháti Zoltán*, barcikai lekipásztorokat választja meg.

25. Olvastatott az egyházmegyei számvevőszék jegyzőkönyve:

Jegyzőkönyv.

Készült Boldván, 1939. évi április hó 28-ik napján a Felsőborsodi Ref. Egyházmegye számvevőszékének az egyházmegyei pénztári számadások megvizsgálása tárgyában.

Jelen voltak: *Tóth János*, esperes, *Zsóry György*, e. m. gondnok, *Gyülvézi István*, számvevőszéki tag, *Harsányi Géza*, e. m. ügyész és *Kőrössy István*, e. m. dékán, számvevőszéki tagok. A jegyzőkönyvet Harsányi Géza vezeti.

1. számvevőszék felhívására e. m. dékán rendelkezésre bocsátotta a közigazgatási pénztár naplóit és az erre vonatkozó összes okmányokat, ezeket tételenként a mai napig megvizsgálván, a bizottság teljesen rendben találta és megállapította, hogy:

9520 P 11 fillér bevételi összeggel szemben
 4046 P 57 fillér kiadás jelentkezett,

pénztári maradvány tehát 5473 P 54 fillér, amely összegből 5284 P 76 f az 1939. ápr. 21-én kelt legutolsó postatakarékpénztári számlakivonat tanúsága szerint a postatakarékpénztárban kezeltetik, 188 P 78 fillér pedig a pénztárban készpénzben hiánytalanul megtaláltatott.

2. E. m. ügyész jelenti, hogy az egyházmegye pénztárából kölcsönképen kiadott összegek egyrésze a korábbi utasításhoz képest általa peresítetett és végrehajtási eljárás tárgyává tétetet. Az eredményt tartalmazó jelentését írásban a jegyzőkönyvhöz csatolta.

Számvevőszék utasítja e. m. ügyészt arra, hogy azon adókkal szemben akik a jelentés tartalma szerint az esedékessé vált, sőt peresített kamatköveteléseket nem rendezték, a további végrehajtási eljárást a legszigorubbán folytassa.

Utasítja e. m. dékánt arra, hogy az ügyészi jelentésben is említett *Bodnár Varró Mihály* adóssal szemben fennálló követelés összegére nézve *Lőkös Sándor*, volt e. m. dékán bevonásával, az adóssal együtt megejtendő összeszámolás során — figyelemmel a gazdavédelmi rendeletekre — ugy a tőkekövetelés összegére, mint a kamat hátralékokra nézve az összeszámolást haladéktalanul ejtse meg és ennek eredményéről az e. m. ügyészt további intézkedés megtétele céljából értesítse.

Barta Gyula, adóssal szemben utasítást ad a dékánnak, hogy ellenőrizze nevezett életbiztosítási kötvényét abban a tekintetben, hogy díjfizetési kötelezettségének pontosan és kellő időben tesz-e eleget. Továbbá szólítsa fel a sajkókazinci egyházat hátralékos kamattartozásának rendezésére.

A jelenleg betétkönyvön elhelyezett s már a múlt év folyamán határozatilag egyesített kisebb alapok tőkáját dékán a betétkönyvről vegye ki, hogy az jövedelmezőbb módoon legyen kihelyezhető.

3. *Bakó Gyula*, volt bareikai lelkésznek a berentei egyházat illető tartozására vonatkozólag megbizsa esperest, hogy a jogerős ítéletet közölje másolatban az ügyéssel a megítélt követelés behajtása céljából.

4. A betétek és kihelyezett tőkék utáni kamatláb továbbra is változatlan marad, valamint az egyházmegyei pénztár készpénz összegének elhelyezésének módja is.

5. Az egyházmegyei pénztári napló betelvéen, ujnak a beszerzésére dékánt felhatalmazzuk. Az egyházmegyei pénztár könyvelésében a jövőben annyi módosítás történik, hogy a bevételi és a kiadási tételek a költségvetés tételei szerint csoportosítandók.

6. Az egyházmegye pénztárából előlegezett, de eddig meg nem térült bírói eljárási költségek behajtása szorgalmazandók és ehhez képest illetve e célból a vonatkozó jogerős ítéletek rendelkező része a dékánal közlendők.

7. Utasítja a dékánt, hogy időközönként érdeklődjék a lelkészi hivataloknál az egyházmegye adóssai és azok kezeseinek vagyoni állása felől és ha ebben a tekintetben lényeges változás történnék, azt haladéktalanul jelentse esperesnek sürgős intézkedések megtétele végett.

8. Javasolja az egyházmegyei tanácsnak, hogy az egyházmegye tulajdonát képező régi evőeszközöket és edényeket adja el, mert azok jelenlegi állapotukban már alig használhatók és értéküket évről-évre veszítik.

9. Végül javasolja a számvevőszék, hogy a dékánnak — fenn tartással és a végzett munkáért elismerését nyilvánítva — felmentvényt adja meg és a számadást hagyja jóvá.

10. Az egyházmegyei közigazgatási pénztár vagyonmérlege 1939. év végén a következő:

Tartozik:	Idegen betétek:	
1. Sajóivánkai lelkészi hivatal		41 P 20 f
2. Sajókazinci „		1882 P 44 f
3. „ tanítói „		482 P 97 f
4. Varbói lelkészi „		716 P 88 f
5. Nagyvisnyói malom-alap		588 P 47 f
6. Tardonai egyház		1 P 97 f
7. Vadnai lelkészi hivatal		95 P 95 f
8. „ tanítói „		37 P 07 f
9. Egyházmegyei papi könyvtári alap		427 P 93 f
Átvitel:		4274 P 88 f

	Áthozat:	4274 P 88 f
10. Vadnai egyház		46 P 59 f
11. Abodi „		2 P 48 f
12. Lelkészerátekzeleti tőke		677 P 20 f
13. Boldvai egyház		2 P 41 f
14. Bánfalvai „		3 P 53 f
15. Vladár Ervin alap		767 P 23 f
	Egyenleg mint tiszta vagyon	15229 P 57 f
	Összesen	21003 P 89 f
Követel:		
1. Pénztári maradvány		3257 P 91 f
2. Kihelyezett tőke		16241 P 96 f
3. Kamathátralék		1081 P 64 f
4. Kiszállási előlegek		422 P 38 f
	Összesen:	21003 P 89 f

A jegyzőkönyv felolvasatván, aláíratott.

Kmf.

Zsóry Gyölgý
e. m. gondnok.

Harsányi Géza
e. m. ügyész, fkvvezető.

Tóth János
esperes.

Gyűlvészi István
e. m. tanácsbíró.

Kőrössy István
e. m. dékán.

Közgyűlés a számvevőszék jelentését tudomásul veszi és elfogadja; javaslatait határozati erőre emeli.

26. Olvasatott a lelkészerátekzelet 1939. június hó 15-én tartott gyűlésének jegyzőkönyve. A nagy érdeklődés mellett tartott gyűlés Hubay Mihály, elnök lemondását mély sajnálattal tudomásul vette s az elnöki tisztségre egyhangulag Gyűlvészi Istvánt, Tóth János, alelnök lemondásával megüresedett alelnöki tisztségre Kövér Pált s Gyűlvészi István és Kövér Pál magasabb tisztségre való megválasztása által megüresedett jegyzői tisztségre pedig Cserháti Zoltán és Keresztury József, lelkészeket választotta meg.

A tisztikar megválasztása után rátért a gyűlés az ORLE. folyó évi tanulmányi tételeinek letárgyalására, melynek mindenike kidolgozást nyert. Szigethy Ferenc „Geleji Katona István élete és munkássága“ címen értekezett, Tóth János, esperes „Igehirdetés és Politika“ címen, Veress Károly a „Lelkészwálasztási törvény reformja“ című tételt dolgozta ki. Dr Komjáthy Aladár a reverzális törvény gyakorlati végrehajtása során szerzett tapasztalatairól számolt be. Lenkey Gyula a magyar kormány-

nak az utóbbi években hozott szociális és gazdasági törvényeit ismertette. *Gyűlésvézi István* a Máté ev. és Róm. lev. I. része revideált fordításának szövegét tanulmányozta, az idő rövidsége miatt azonban a tanulmány felolvasása nem került sorra. A kidolgozott ORLE. tételek az ORLE. tanulmányi főtítkárához terjesztettek fel. Lelkészerterkezlet minden jelen volt tagja gyönyörűséggel hallgatta a felkészült előadók lebilincselő előadásait. Értekezlet a következő két indítványt terjesztette az egyházmegyei közgyűlés elé: 1. „Egyházmegyei közgyűlés kötelezze el a segédlelkészeket tartó egyházközségeket, hogy az egyházmegyei gyűléseken megjelenő segédlelkészek utiköltségét és a napidij felét térítsék meg.“ 2. „Értekezlet javasolja az egyházmegyei közgyűlésnek, hogy írjon fel az egyházkerületi közgyűléshez és annak útján kérje illetékes helyen ama rendelkezés visszavonását, mely szerint az O. R. Sz. dijak 40%-ért a gyülekezetek vállaljanak szavatosságot és egyben illetékes helyen tegyen olyan irányú lépéseket, hogy ne lélekszámszerinti heti 2 fillér, hanem tetszésszerinti adomány gyűjtessék s ez adományokat a helyi nőszövetség, vagy leányegylet szedje be, mert a rendelkezés szerinti eljárás, ma még a békesség felborulásának lenne okozójává“.

Egyházmegyei közgyűlés a jelentést tudomásul veszi. A lelkészerterkezleten előadást tartott lelkészeknek elismerését fejezi ki. S az előterjesztett indítványoknak megfelelően, elkötelezi a segédlelkészeket tartó egyházakat, hogy az egyházmegyei közgyűlésen megjelenő segédlelkészek vasuti költségét és ezenkívül a rendes napidij felét, vagyis ezen a címen 2·50 P-t fizessenek meg. S egyben kimondja, hogy az O. R. Sz. dijak megállapítására és az azokért való szavatosság vállalására kiadott rendeletnek illetékes helyen való visszavonása iránt, az egyházkerület útján megteszi a szükséges lépéseket.

27. *Gyűlésvézi István*, tanügyi bizottsági elnök előterjeszti alábbi jelentését az 1938/39. iskolai evről:

Nagyon mozgalmas esztendőről kell számot adnom ezuttal, midőn felsőborsodi egyházmegyénk 1938—39. isk. évi tanügyi helyzetének ismertetésére vállalkozom. És amikor ezt a képet nagy általánosságban most áttekintem, úgy érzem, hogy valami felemelő, magasztos érzés tölti be a szívemet. Az a bensőséges hála ez, mely hitem szerint megragadja mindannyiunk lelkét, akik hazánk és egyházunk jövődjéért felelősséget érzünk a szolgálatban. Hála a Gondviselő Isten iránt, aki ebben az évben is felénk fordult s kegyelmének gazdagságáról újból bizonyosságot tett úgy az elhívott nevelők, tehát tanítói karunk lelkiismeretes

és eredményes munkájában, valamint az iskolás növendékek testi-lelki fejlődésében és előmenetelében. Aki ezt a képet behatóan megvizsgálja, lehetetlen kivonnia magát ama felemelő meggyőződés ereje alól, hogy iskoláink életének színvonala s annak emelkedő, vagy hanyatló iránya, bár sok külső tényezőtől függ, mégis annak igazi lényegét nagyrészt az a komolyság és felelősségérzet határozza meg, mellyel a munka mezején forgoló pedagógusaink a legdicsőbb mester utmutatása szerint valóságos misszióknak tekintik hivatalos teendőik végzését. Hála legyen Istennek érte, hogy egyházmegyénk tanügyi statisztikájának mérlegét figyelve, ezuttal is reménykedve és bizakodva tekinthetünk a jövőbe, mert egy hivatása magaslatán álló kis sereg, tanítói karunk törekvése és hűséges fáradozása olyan erőforrást jelent nekünk, amalyból elkövetkező évek és évtizedek nehéz feladatainak megoldására erőt merithetünk.

Iskoláinkat igen közelről érintették azok az örvendetes események, amelyek 20 évi sok keserűség után mentek végbe az iskolai év elején, majd pedig március 15-től kezdődően nemzeti életünkben s amelyek ismét magasra lobbantották a magyar feltámadás hitének halványuló fényét a haza sorsáért aggódó szivekben. A magyar Felvidék egyrészének s a ruszin földnek visszatérése az anyaországhoz visszaadták, illetve megerősítették hitünket az erkölcsi erők győzelmében. A hazatérő országrészek visszaesatolásával kapcsolatosan egyházmegyénk tanítói közül többen behivattak katonai szolgálatra s a fenntartó egyházaknak helyettesítés útján kellett — a huzamos távollét miatt — a tanítás ellátásáról gondoskodni. Öt iskolában ez a távollét hosszú hónapokig tartott ugyannyira, hogy az illetékes nyári körlátogatók ezekben az iskolákban mellőzték is a szokásos évvégi minősítést. Ezek az iskolák voltak: Felsőnyárad, Felsőkelecsény, Hegymeg, Balajt, Sujószentpéter I. oszt. Szerencsére az iskolaszék vezetői mindenütt tudtak munkába állítani megfelelő helyettest és így a tanítás menetében lényeges zökkenés nem állott elő.

Az őszi örömnapok idején egy váratlan haláleset mély gyászba borította egyházmegyei tanügyi életünket az ifju néhai *Osgyáni József*, finkei tanító elhunytával, aki pár napi súlyos szenvedés után tragikus hirtelenséggel hagyott itt bennünket. Temetése nagy részvét mellett ment végbe 1938. nov. 12-én, mikor is a vigasztalás ígét magam hirdettem, míg a kartársak nevében *Gööz Pál*, tanítóegyesületi elnök és *Joó Vencel*, tanító vettek bucsut a távozótól. Az ifju özvegyének és a kis árvának a kegyelem Istene adjon vigasztalást.

A körülmények alakulása lehetővé tette, hogy év közben személyesen meglátogathattam a következő iskolákat: Szalonna, Meszes, Martonyi, Rakacaszend, Szendrő, Felsőkelecsény, Felsőnyárád, Disznóshorvát (községi iskola). Év végén pedig az akadályozott *Kövér Pál*, körlátogató helyett *Veress Elek*, sajkókazincői tanító társaságában megvizsgáltam hivatalos minőségben Finke, Szendrőlád, Ládbesenyő, Szakácsi, Lak iskoláit és külön egy másik alkalommal Borsodot.

A hivatalos nyári körlátogatást az év végén a következők teljesítették:

A szalonnai körben *Kőrössy István* és *Kiss Gyula*; a nyárádi körben *Bodnár László* és *Palcsó Dezső*; a szendrőládi körben *Gyülvézi István*, t. ü. biz. elnök és *Veress Elek* (ez utóbbi a betegség miatt akadályozott *Gööz Béla* helyettesítésében), a sajkószentpéteri körben *Salamon Gyula* és *Varga Károly*; a szilvásváradiiban a *Sápy Dezső* helyettesítésére felkért *Berta István* és *Urbán József*; a vadnai körben *Nagy Lajos* és *Gööz Pál*; a sajkóvámosi körben *Várady József* és *Elek Pál*.

Két körlátogató lelkésztársunk, *Kövér Pál* és *Sápy Dezső* bejelentették az elnökségnél e tisztségükről való lemondásukat. Mindketten buzgó munkásai voltak egyházmegyénk tanügyi életének; hű fáradozásaikért ezuton is mondjunk nekik hálás köszönetet.

Örömmel kell külön is megemlékeznünk róla, hogy Ózd missziói egyházunk Sajóvárkonyban két tanerős iskolát nyitott meg a múlt évben és így mintegy 105 ref. vallású gyermek részére biztosította egy veszélyeztetett helyen az evangéliumi szellemben való lelki nevelés felbecsülhetetlen áldásait.

Örvendetes tény továbbá az is, hogy Borsod és Ládbesenyő iskola-, illetve tanítólak építésre államsegélyt nyerve, az épületek felépítését már meg is kezdték. Illesse köszönet és hála a nemes lelkű pártfogókat a segítőkieszközléséért!

A részletes adatokat a következőkben foglalhatjuk össze.

Statisztikai adatok. Az egyházmegye lélekszáma 35.115. Egyházközségeink közül, melyek ezidő szerint 7 körzetre vannak felosztva, nem tart fenn iskolát 7. A mindennapi iskolák száma 54; ezek közül osztatlan 35, osztott 19 iskola. Tulzsufaltság állapított meg Varbón, Sajóvelezden, Sajókazinccon, Nagyvisnyón és Nekézsenyben, ahol most már megfelelő tantermek építése halaszthatatlan feladattá vált.

Egyházmegyénk területén 64 tanterem közül 4 nem megfelelőnek van minősítve; és pedig: Ládbesenyő, Sajóivánka, Damak és Vadna. Ládbesenyőn — mint jeleztem — már megindult az építkezés és az iskola remélhetőleg rövid időn belül megfelelő, új hajlékot nyer. Új tanítólak épült a múltévben Sajóvárkonyban.

Az iskolák, illetve tantermek felszerelésében csaknem mindenütt hiányok észlelhetők. Az iskolaszékek azért nagyon nyomtatékosan figyelmeztetendők arra, hogy a mutatkozó hiányokat mielőbb pótolják.

Tanítók száma volt a múltévben egyházmegyénkben 66. Ezek közül 60 mint rendes, 6 pedig segédtanítóként volt alkalmazásban.

Ref. tanköteles gyermekek száma volt 6—11 éves korban 4518. Ezek közül

I. Ref. felekezeti iskolába járt	1670	fiu,	1580	leány,	összesen	3250
II. Állami, községi, vagy társulati iskolába	614	„	597	„	összesen	1211
III. Másfelekezeti iskolába	10	„	10	„	összesen	20
Együttvéve:	2294	fiu,	2187	leány,	összesen	4481

Másvallású gyermek járt ref. felekezeti iskoláinkba 187 fiu, 164 leány, összesen 351.

Konfirmáltatott:

A mindennapi iskolakötelesek közül	57	fiu,	81	leány,	összesen	138
Ismétlőiskolások közül	180	„	194	„	összesen	374
Együttvéve:	237	fiu,	275	leány,	összesen	512

Ez a szám a múltévinél jelentékenyen kevesebb (784).

Áttérve most már a 12—14 évesek kimutatására, a 12—14 éves ismétlőiskolás gyermekek közül

I. Református iskolába járt	569	fiu,	637	leány,	összesen	1206
II. Másjellegű iskolába járt	299	„	264	„	összesen	563
Összesen:	868	fiu,	901	leány,	együtt	1769

A körlátogatói jelentések szerint a másjellegű iskolákban vézett hitoktatás eredménye megnyugtatónak mondható, sőt lelkészársaink és tanítótestvéreink legtöbb helyen a legmelegebb elismerésreméltó eredményt mutatták fel ebben a szolgálatban.

Az egyes iskolák, illetve tanítók minősítésének az e. m. közgyűlés jegyzőkönyvében való kinyomatását ez évtől kezdve

az Egyetemes Konvent 1939. évi jegyzőkönyvének 97/1. pontja rendelkezése értelmében mellőznünk kell. A minősítések mostantól fogva az érdekeltekkel szemben nyilvánosak, másokkal szemben — kivéve az egyházi főhatóságokat — titkosak. Annyit megjegyezhetünk, hogy az átlagos színvonal megnyugtató képet mutat.

Emelkedés tapasztalható az iskolai mulasztásoknál és pedig mindkét fronton. A mindennapi iskolás gyermekeknél mulasztások voltak az elmúlt évben 32.043 igazolt, 4611 igazolatlan, összesen 36.654 félnap. A továbbképző iskoláknál 7656 félnap, melyből igazolt 4448, igazolatlan 3208 félnap.

Az iskolai évet rendes időben kezdték meg és fejezték be kebelbeli iskoláink. Némely helyen azonban a továbbképző iskolák tartama csak 8 hónapra terjed. Ezeket szigorúan el kell kötelezni arra, hogy törvény szerint tartsák be a 10 hónapos határidőt. Egyházmegyei közgyűlésünk 1938. év őszén hozott rendelkezésével megtiltotta iskoláinkban a gyermekekkel való takarítást és tisztogatást. Kivánatos volna, hogy egyházlátogatás és körlátogatás alkalmával a hivatalos kiküldöttek szigorúan ellenőrizzék ennek a rendelkezésnek lelkiismeretes végrehajtását.

Iskolai könyvtárak közül 34 a tanuléké, 33 a tanítóké, a beérkezett jelentések szerint.

Felszerelés tekintetében iskoláinkban nagyon sok a kívánni való. Buzditani, sőt kötelezni kell most már a hiányos felszerelésű iskolák vezetőit a legszükségesebb felszerelési tárgyak haladéktalan beszerzésére, vagy arra, hogy ez irányban nyújt-
sanak be kérvényt a valás- és közoktatásügyi miniszteriumba.

Végezetre hadd áljon itt előttünk a református népoktatás anyagi statisztikája az elmúlt évről! A ref. népoktatás fenn-tartására fordított összeg:

a) Egyházi és alapítványi jövedelmekből	54.863 P 00 f
b) Államsegélyből	88 800 P 00 f
c) Községi, vagy más alapból	7.302 P 24 f

Összesen: 150.965 P 24 f

Egyházmegyei közgyűlés a tanügyi bizottsági elnök jelentését tudomásul veszi és a tanügyi bizottságnak azzal kapcsolatban beterjesztett javaslatai alapján, az alábbi határozatokat hozza :

a) Elismerését nyilvánítja a kiváló eredményt felmutatott tanítóknak, hitoktatóknak, valamint a katonai szolgálatra bevonult tanítókat helyettesítő lelkipásztoroknak és kíséret tanítóknak.

b) Szigoruan utatsítja az iskolaszéki elnököket, hogy az egyházi és állami iskolalátogatók látogatása alkalmával tartsák mulaszthatatlan kötelességüknek a vizsgálaton való megjelenést.

c) Elismerését és köszönetét fejezi ki az elnöki tisztségből távozó *Gyülvészi István*, tanácsbírónak, a körlátogató tisztségről lemondott *Kövér Pál* és *Sápy Dezső*, lelkészeknek, valamint *Varga Károly*, tanítónak a tanügyi érdekében kifejtett odaadó munkásságukért. A tanügyi bizottság körlátogató lelkészekül: *Molnár Pál*, vadnai és *Szabó Lajos*, parasznyai lelkipásztorokat, körlátogató tanítótul pedig: *Bálint Endre*, edelényi tanítót választja meg.

28. Olvastatott az egyházmegye missziói bizottságának 1939. szeptember 28-án, Miskolcon tartott gyűléséről szóló jegyzőkönyve.

Jelen voltak: *Tóth János* esperes, *Gyülvészi István*, *Gööz Pál*, bizottsági tagok, *Kövér Pál*, missziói előadó.

Tóth János, esperes üdvözlővén a megjelenteket a missziói előadót felkérte jelentésének előterjesztésére.

Az 1938/39-ik évi missziói jelentés a következő:

Mult évi gyűlésünk óta örvendetesen mozgalmas eseményeknek voltunk tanui. A Felvidék egyrésze és a Kárpátalja 20 éves rabság után visszakerült hozzánk. Ezeknek az eseményeknek tudható be, hogy tervbevett konferenciáinkat nem tarthattuk meg, amennyiben egyháztagjaink és tanítóink egyrésze katonai szolgálatra vonult be. Emellett hadd mutassak reá arra, hogy ezek — a főleg ifjusági körzetkonferenciák — különben sem tarthatók meg — normális viszonyok közt sem — nagy számban. A helyi ifjusági és leányegyesületek szaporodásával, a munka szétágazódásával a központi titkárokat is fokozott mértékben veszik igénybe s így idejük sinces arra, hogy gyakran megjelenjenek egy-egy egyházmegyében. Legfeljebb évente 1—2 konferenciáról lehet szó s mint nálunk kezdettől fogva történt együtt mindkét nembeli ifjuság részére. Ezeket a nagyobb,

bizonyos tekintetben reprezentatív összejöveleket ki kell egészíteni a kisebb körzetekre tagolódó, az egyházmegye lelképásztorai, tanítói, alkalmas világi tagjai közreműködésével is elvégezhető találkozókkal. Gondolok itt a lelkészkeri értekezletek kapesán keresztülvihető fiú és leányösszejövetelre, a gyermek és ifjúsági munka élénkítésére, irányítására hivatott már mult őszi gyűlésünk által bevezetni rendelt körzetgazdai intézményre. Sajnos a lelkészkerzetek a mult évi felbuzdulás után elcsendesedtek, vagy legalább is nem adtak életjelt magukról. A vámosin kívül — melynek minden gyülekezetében volt ifjúsági és leányegyesületi összejövetel — csak az edelényi kör 2, a damaki kör 1 s a pittypalattyölgyi kör értekezletéről kaptam értesítést. Arról sem tudok, hogy a lelkészkerök választottak-e körzetgazdát s azok teljesítették-e tisztüket? Méltóztassék ez ügyben megnyugtatóan intézkedni javaslataim elfogadásával és az egyházmegyei közgyűléshez felterjesztésével. Ezekben az itéletes időkben halálos komolysággal kell minden lehetőt megtennünk gyülekezeteink s elsősorban azok ifjúsága hitben, egyházhűségben megerősítésére. Cselekedni kell, amig nem késő!

Egyházmegyénk 1938/39-i missziói évének képét a jelentések alapján a következőkben próbálom megrajzolni.

1. *Gyermekgondozás.* A 4461 elemi iskolaköteles gyermek mindenütt részt vett — a téli hideg hónapokban kisebb számmal — a felnöttek istentiszteletén. Gyermekistentisztelet 18 anyaegyházközségben és 3 szórványban volt, sajnos kevesebb helyen mint a mult évben; viszont a bibliai iskolák és iskolások száma emelkedett, t. i. 44 a.-, 2 leánye.-ben, 3 sz.-ban, 57 csoportban 2602 gyermek vett részt. 16 helyen végezte a lelképásztor az előkészítést (még sokan most sincsenek tisztában azzal, hogy mi az előkészítés; ezek úgy látszik csak irnak, de nem olvasnak). 73 vezető volt. Vasárnapi bibliai iskolások rendszeresen 6 e.-ben adakoztak 35-67 P értékben, mely összeget az árvák, a felvidékiek és a külmisszió javára fordították. Egy gyermekre 8 f. esik. 23 a.- és 1 l. e.-ben látogatták a vezetők a gyermekeket, 25 a.- és 2 l. e.-ben rendeztek számukra kirándulást, érkeztetést. Segélyezték őket Abodon, Boldván Borsodon, Berentén, Felsőnyáradon, Meszesen, Nagybarcán, Nagyvisnyón, Ózdon, Parasznyán, Radostyánban (tej, cukor, ruha, cipő, tankönyv). Egyéb adat a mult évvel egyezik. Az egyezőt a továbbiakban sem közlöm.

2. *Ifjúsági munka.* 2490 a 12—21 éves ifjak száma. 14 a. e.-ben van serdülő munka. jóval több — ha így áll — mint a

mult évben. Vasárnap délután 30 a. e.-ben és 1 l. e.-ben marasztják bent a fiukat. 26 helyről jelentettek ifjúsági bibliakört, 440 résztvevővel, mivel azonban 39 a. e.-ből jelentenek ref. ifjúsági egyesületet (ez örvendetes emelkedés) 858 taggal, így nem állapítható meg: mennyi külön bibliakör működött. Kérem, hogy csak akkor jelentsék az ifjúsági (leány) bibliakört, ha nincs ifjúsági (leány) egyesület, mert ott is folyni kell a bibliaköri munkának. Az ifjúság részére 27 a.-, 1 l. e.-ben tartottak ismeretterjesztő előadást a mult évi tárgyakon kívül korunk eszmeáramlatairól, külföldi kapcsolatainkról, légvédelemről, a Felvidékről és Kárpátaljáról. Háziipari tanfolyamot Abodon (fafaragás a Faluszövetség útján), működvelő előadást 17 helyen rendeztek.

Ha ifjúsági konferenciát a már említett okok miatt nem is tarthattunk, sikerült előkészíteni egy körutat. Szerintem áldásos, építő hatása, sok ifju szivét megérintő volt *Csontos Jenő*, diaconusnak 35 e.-ben tartott, az ifjúsági munkáról szóló vetített-képes előadása.

3. *Leánymunka.* A 12—21 éves leányok száma 2366. A serdülő munka itt is fejlődésben; 15 helyen folyt a mult évi 9 helyett. 38 a.-, 1 l. e.-ben volt templomi bentmarasztás. 30 helyről jelentenek leánybibliakört, ebből 5 tekinthető különállónak, a többi a leányegyletben működik. 35 leányegyesület 970 taggal. 32 a.-, 1 l. e.-ben végeztek a leányok közt ismeretterjesztő munkát a mult évben említettekén kívül, itt is a fiukéhoz hasonló témákról, továbbá bibliai női jellemképekről volt szó. Működvelő előadást 19 helyen rendeztek.

Itt említem meg, hogy a most már nélkülözhetelenné vált „Belmissziói Utmutató“-t a bibliaköri munkában, fiuknál 19, leányoknál 13 helyen használták.

4. *Felnőttek közötti munka.* Házasságra lépők előkészítését 21 a.-, és 2 l. e.-ben végezték. Ez csökkenést mutat Többen ilyen böles választ adtak: ez itt nem szokás. A törvény elrendeli, tehát szokássá kell tenni! Bibliaóra mindkét nem számára 12 a.-, 2 l. e.-ben volt 285 fi-, 376 nő résztvevővel. Ez is hanyatlást mutat, vagy pedig a pontatlan jelentés műve. Vezetésben lelkészekén kívül 1 tanító s 2 világi egyházttag is részt vett. Presbíterek részére 2, asszonyok részére 5 a.-, e.-ben és 2 sz.-ban volt bibliakör. Nagy haladás! Ezzel szemben fogyott a háziisten-tiszteleteket tartó helyek száma (9 a.-, 1 l. e.-ben 1 sz.-ban, ebből 6-ban rendszeresen tartva). A vallásos estélyeket minden

a. e.-ben megtartották, továbbá 5 l. e.-ben s 1 sz.-ban is. Vetítettképes előadást 26 helyről jelentenek. Ez sem pontos, hiszen maga *Csontos Jenő* 35 helyen mutatta ezt be. Kiemelendő a bánhorváti lelkész ez irányú tevékenysége, ki maga is készít és mutat be mozgóképeket. A bűnbánatheti esti istentiszteleteket már a legtöbb helyen gyakorolják, sokan predikációval, vagy bibliamagyarázattal. Óhajtandó, hogy ez mindenütt így történjék. Felhívom a jelentőket, hogy írják be: miből áll az esti istentisztelet! A családlátogatás is jó uton van. 44 a.-, 2 l.-, 1 f. e.-ből 1554 család meglátogatását jelentik. Némi csökkenés észlelhető ugyan a múlt évvel szemben, de ezt remélhetőleg a még nagyobb lendület fogja felváltani. 3 a. e.-ből jelentenek nőegyletet. E téren nagyarányú fejlődés kívánatos, hiszen pl. a szeretetmunkát a nőegylet, női bibliakör által lehet legeredményesebben elvégezni.

5. *Iratterjesztés.* 8 e.-nek van gyülekezeti lapja: a „Református Híradó”. Iratterjesztő munkát 17 helyről jeleznek. Hivatalosaink az egyházi lapok terjesztésén kívül főleg a Szeretetszövetségi Naptár elhelyezésében buzgólkodnak. Fordítsunk erre nagy gondot, mert a szektárius iratterjesztők ugyancsak foglalnak.

6. *Egyesületi élet.* 38 a.-, 2 l. e.-ben van férfiénekkar. 3 a.-, 1 l. e.-ből leány, 2 a. e.-ből ifjúsági vegyeskart jelentenek. Jóváhagyott alapszabállyal 28 énekkar működik. Egyéb egyesületek száma és taglétszáma változatlan. Többnyire a presbitérium ügyel fel rájuk.

7. *Egyetemes mozgalmak és célok.* Ilyenek: a Miskolcon tartott egyházmegyei lelkészértekezlet; a Sajószentpéteren lefolyt tanítói gyűlés; ugyanott rendezett presbiteri konferencia, *Tóth János*, esperes, *Svingor Jenő*, e.-kerületi missziói előadó, *Dr. Szabó István*, bpesti vallástanár közreműködésével, presbiterek bizonyoságtételeivel. E nagyobb szabású konferencián kívül lelkészkeri értekezlet volt ifjúsági egyesületi összejövetellel, vallásos estélylyel a vámosi kör mindenik egyházközségében, végül említésre méltónak tartjuk az edelényi gyülekezeti csendes (evangélizáló) napokat. Mindezek építő, hiterősítő hatást gyakoroltak a kb. 4000 résztvevőre.

8. *Szeretetmunka.* 12 a., 1 l. e.-ben gondoskodtak rendszeresen a segítségre szorulókról. A természetbeni (ruha, cipő, élelem, fűtőanyag) és pénzbeli juttatás értéke 3486 P, ami

némi csökkenésre vall. Nagyobb segílyt adtak: Ózd 1700, Szilvásvár 980, Edelény 120 P értékűt. A jelentések szerint az Orsz.-el és más jótékony mozgalmakkal, intézményekkel 22 e. tartott fenn kapcsolatot, 768'97 P-vel támogatva azokat, persze főleg az Orsz.-et. Sajnos Nyomáron még mindig nem nyílt meg az árvaház, pedig az áldozatkészség lelkének erősödését is vár-nánk tőle az e. m.-i, főleg a szomszédos gyülekezetek életére vonatkozóan. Jó reménységgel vagyunk a megnyitás felől.

9. *Külmisszió.* Lassan fokozódik ez iránt is az érdeklődés (21 a., 2 l. e.) A mult jelentés szerinti módon a Református Külmissziói Szövetséggel tartottak fenn gyülekezeteink kapcsolatot, perselyezés, gyűjtés lapelőfizetés útján.

10 *Egyházi élet és misszió.* Ugy látszik, hogy legutóbbi missziói jelentésemnek az ötletszerű munkát kifogásoló szavait többben megszivlelték, amennyiben a megelőző 10-el szemben most már 28 helyről jelentenek tervszerű munkát. Remélem, hogy ez a valóságban is így van s nemcsak a megrovás elkerülése céljából íródott be. A missziói munka eredményül az 1937/38. évi jelentésben ismertettekén kívül említésre érdemes a Laké (*Fodor Miklós* 300 P-s templomrenoválásra adott adományát és *Bassó Imréné* 380 P értékű templomi urasztali szer ajándékát ilyenek mondja). A missziói munka eredményének tulajdonítják a szekták szaporodásának megállását, sőt visszafejlődését. Akadályként a vasárnapi piacról, anyagiasságról emlékeznek meg sürgetve a vasárnapi munkaszünet szigorú keresztülvitelét, Óhajtják missziói munkások beállítását. Szilvásvár állandó e. m.-i missziói lelkészt szeretne, Sajóbáony ingyen traktátusokat. Szuhogy a missziói munka hathatósabb végzése érdekében anyaegyházzá kívánna átalakulni. Követésre méltó Szakácsi eljárása, mely szerint a presbitérium a gyülekezetet lelkigondozás céljából körzetekre osztotta. Ennek bevezetése különösen nagyobb gyülekezetekben kívánatos, de mindenikben tanácsos a gyülekezet szemmeltartása, gondozása fegyelmezése céljából. A lelkipásztor látogatás során a körzetbeli presbitert is magához vennie, a presbiter fődolga azonban a körzet figyelemmel kísérése s észleletéről a lelkipásztor tudósítása lenne.

Ami a szórványgondozást illeti, erről részletesebben a berentei és sajóvelezi missziói kör segédlelkészei számolnak be, a körzetükhöz tartozó szórványokkal kapcsolatban. Kívánatos volna ezeknek a missziói köröknek, segédlelkészi állásoknak a szaporítása. Pl. Szilvásvár központtal egy újabb missziói kör léte-

sítése. Tudom, hogy egyházmegyénk vezetősége szívügyének tekinti ezt s a lehetőség szerint, mint a multban, ezután is a szórványgondozás minél eredményesebb kiépítésére törekszik. A szórványgondozással függ össze a tornaszentjakabi leányegyházba beállítani szükségelt lelkészitanító (ki Debréte fiókegyházat és a szórványokat is gondozná) részére konventi segélyt kérő javaslatom. Egyébként most már több gondot fordítanak egyházközségeink a szórványgondozásra, de a nagy távolság, a rossz utak s elfoglaltságuk miatt nem végezhetnek teljesen kielégítő munkát.

A szórvány és tanyagondozásról egyházmegyei térképeket nem készíthettem, amennyiben többen nem küldtek be térképet. A tanyagondozás céljára ajánlatos lenne az erőteljes iratterjesztésen kívül egyházmegyei tanyagondozó segédlelkész, vagy diakonus beállítása. Erre azonban — tekintettel a szórványgondozásnál már említett kiválmakra — fájdalom jelenleg gondolni nem lehet.

Javaslom a következőket:

Bizottságunk forduljon az egyházmegyei közgyűléshez, hogy:

1. Rakacaszend részére a konventtől a kerület útján eszközöljön ki havi 25 P segélyt az anyaegyháztól távolieső Tornaszentjakab leány- és Debréte fiókegyház gondozására alkalmazandó, gyermekeket is tanító segédlelkész fizetéséhez hozzájárulás céljából.

2. Szigoruan utasítsa a lelkészköröket, hogy haladéktanul jelentsék megválasztott elnökeik nevét a missziói eladónak s amennyiben még elnököt nem választottak, a választást azonnal ejtsék meg s erről azonnal, végzett munkájukról pedig a gyülekezeti jelentőiv beküldésekor elnökeik útján tegyenek jelentést.

3. Utasítsa a lelkészköröket a gyermek és ifjuság gondozás munkáját irányító, évenként mindenik köri gyülekezetben megjelenő s ott gyermek, ifjusági összejövetelt végző körzetgazda megválasztására. Erről a választás után, végzett munkájáról ugyancsak a jelentőiv beküldése során a körzetgazda számoljon be. Az egyházközségek I fuvar tartoznak adni a körzetgazdának, amennyiben nem a köri értekezlet idején végzi el feladatát.

4. Rendelje el Vadnán és Meszesen ifjusági és leányegyesületi konferenciák tartását.

Egyházmegyénk 1938/39. évi missziói életét hűen tükröztető jelentést a bizottság részletesen megtárgyalta,

a kapcsolatos javaslatokkal együtt elfogadta és az egyházmegyei közgyűléshez felterjesztését elhatározta.

a) Egyházmegyei közgyűlés a belmissziói előadó jelentésével kapcsolatban megállapítja, hogy az egyházmegye területén lévő szórványok gondozására az utóbbi években jelentős lépéseket tett a berentei és sajátvelezi missziói körök felállításával. Mivel felvidékünkön s így egyházmegyénkben is aránylag kevés a tanya és nincs tanyarendszerszerű építkezés, a meglévő kevés számú tanya gondozása különösebb intézkedést nem kíván.

Kivánatos lenne, ha a meglévő missziói körök számára kiolvasott egyházi újságokat, folyóiratokat és könyveket ajándékoznának, minél nagyobb mennyiségben. Újabb munkaerők beállítására a szórvány, vagy tanyagondozás végett, anyagi erőnk hiánya miatt nem vállalkozhatunk.

b) A jelentéshez fűzött javalatoakat jóváhagyja s az 1. alatti pártolólag illetékes helyre felterjeszti; a 2., 3., 4. alattiak keresztülvitelét elhatározza.

29. Egyházmegyei dékán betérjeszti az egyházmegye következő költségelőirányzatát az 1940-ik évre,

A) Szükséglet.

	P f
1. Esperes fizetése az egyházmegye pénztárából .	860.—
2. „ irodai átalánya	60.—
3. Egyházmegyei főjegyző (lelkészi) fizetése .	75.—
4. „ aljegyző „ „	25.—
5. „ ügyész „ „	100.—
6. „ dékán nyugdíjint. és közalapi pénzk. fiz.	360.—
7. „ „ irodai átalánya	25.—
8. „ 2 számvevő fizetése á 50 P	100.—
9. „ belmissziói előadó „	25.—
10. „ 2 missziói s. lelkésznek (Berente 150, Sajóvelezd 360	510.—
11. „ tanügyi biz. elnök tisz. díja	25.—
12. „ levéltáros (esperes káplánja) fizetése .	80.—
13. Egyházmegyei közgyűlések és tanácsülések .	600.—
14. „ hivatalos kiszállások	300.—
15. „ nyomtatványok	150.—
	Átvitel 3295.—

	P	f
	Áthozat	3295.—
16.	Egyházmegyei portóköltségek (megtérítetlen)	250.—
17.	Tanítóegyleti járandóságok	350.—
18.	Tűzbiztosítási díj az egyházak után	1084'68
19.	Paróchiális könyvtára (egyházkerületi pénztárba)	490.—
20.	Kulturadó 45 5 q. buza á 13 P ()	591'50
21.	Közigazgatási tárta ()	49.—
22.	Közhirdetésre ()	49.—
23.	Nem adósegélyes egyházak helyett előlegezés: ker. jzökönyvre á 5 P = 20 P, konventi költség á 20 P = 80 P, belmissziói utmutató á 4 5 P = 18 P, zsinati költség á 5 P = 20 P	138.—
24.	Sárospataki Ref. Lapokra pótdíj	80.—
25.	Országos Szeretet Szövetség VII. évi tagdíja	25.—
26.	Kálvineumoknak	700.—
27.	ORLE és ORJÓ tagdíjak	400.—
28.	Lelkészek temetkezési biz. díja	938'40
29.	Bethesda Kórháznak	100.—
30.	Brit- és külföldi bibliatársulat	25.—
31.	Papnék szövetsége tagdíjak	60.—
32.	Kamat az idegen betétek után	140.—
33.	Jótevény célokra	400.—
34.	Előre nem láthatókra	300.—
35.	Kötelezvényekre kihelyezhető kölcsönök Egyenleg (remélhető pénztári maradvány)	2500.— 1180'50
36.	Egyházmegyei jegyzőkönyvek nyomtatási költsége	250.—
Szükséglet összesen		13396 08

B) Fedezet.

	P	f
1.	Készpénz (pénztári maadvány az 1939. évről)	2500.—
2.	Kamatokból (1940 évi)	1200.—
3.	Kamathátralékokból	600.—
4.	Bírósági kiszállási előlegezett díjakból	180.—
5.	Államsegély (egyházkerületi pénztár útján)	1680.—
6.	Egyházmegyei nyomtatványok és portók	200.—
7.	Kultur és közigazgatási adóból	1000.—
8.	Szóránymisszióra egyházaktól	372.—
9.	Tűzbiztosítási díj	1084 68
10.	Közhirdetés	49.—

Átvitel 8865'68

	P f
Áthozat	8865 68
11. Egyházkerületi közigazgatás	49.—
12. Paróchiális könyvtár	490.—
13. Kálvineumokra egyházaktól és lelkészektől	700.—
14. Sárospataki Ref. Lapokra pótdíj egyházaktól	80 —
15. ORLE és ORJÓ tagdíjából	400.—
16. Lelkészek temetkezési biz. díja	938'40
17. Bethesda kórházra egyházaktól és lelkészektől	100.—
18. Papnék szövetsége tagdíjak	60.—
19. Britt és külföldi bibliatársulatnak egyházaktól	25.—
20. Tanítóegyleti járandóságok (tanítóktól)	350.—
21. Nem adósegélyes 4 anyaegyházról	138.—
22. Visszafizetett kölcsönökből	1200.—
Fedezet összesen	13396 08

Kelt Boldva, 1939. október 20.

Kőrössy István
e. m. dékán.

Közgyűlés az 1940-ik évi költségelőirányzatot jóváhagyja és elfogadja.

30. *Kőrössy István*, Orsz. Közalapi és Lelkészi Nyugdíjintezeti pénzkézeli az alábbi jelentést terjeszti elő:

Nagytszeteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Mint az országos közalap és lelkeszi nyugdíjintézet egyházmegyei pénzkézeli az 1938. évre vonatkozó jelentésemet van szerencsém előterjeszteni:

I. Országos közalap.

A) Kirovás.

1. Hátralék az 1937. évről	777 P 01 f
2. 1938. évi kirovás egyházmegyénk 34.571 léleksz. után	2765 P 68 f
3. Késedelmi kamat	56 P 06 f
4. Reform. és Gusztáv A. perselypénz	56 P 20 f

Kirovás főösszege 3654 P 95 f

B) Bevételezés.

1. A lélekszám utáni kirovásból (hátralék és f. évi)	2465 P 87 f
2. Késedelmi kamatokból és perselypénzekből	112 P 26 f

Bevételezés főösszege 2578 P 13 f

A Magyar Földhitelintézethez beküldetett.

C) Hátrálék.

1. Az 1938. év végén mutatkozó összes hátrálék	1076 P 82 f

II. Lelkeszi nyugdíjintézet.

A) Kirovás.

a) Az 1937. évről hátrálék.

1. Lelkészek belépési járuléka, évi tagdíja	5499 P 44 f
2. Egyházak fenntartói járuléka	291 P 33 f
Az 1937. évről hátrálék összesen	5790 P 77 f

b) Az 1938. évi kirovás.

1. Lelkészek belépési járuléka és évi tagdíja	18587 P 11 f
2. Egyházak fenntartói járuléka	10012 P 10 f
3. Pótelírás és késedelmi kamatok	570 P 54 f
4. Virágvasárnapi perselypénz	39 P 40 f
Az 1938. évi kirovás összesen	29209 P 15 f
Hozzáadva az 1937. évi hátrálék	5790 P 77 f
Kirovás főösszege	34999 P 92 f

B) Bevételezés.

1. Lelkészektől belépési járuléka és évi tagdíj	14513 P 22 f
2. Egyházaktól fenntartói járuléka	8864 P 91 f
3. Késedelmi kamatokból	480 P 31 f
4. Virágvasárnapi perselypénz	39 P 40 f
Bevételezés főösszege	23897 P 84 f

A Magyar Földhitelintézethez beküldetett

C) Hátrálék.

1. Lelkészek belépési járuléka és évi tagdíja	9663 P 56 f
2. Egyházak fenntartói járuléka	1438 P 52 f
Hátrálék főösszege	11102 P 08 f

Mindkétrendbeli számadást, úgy az egyházmegyei, mint az Országos Végrehajtó Bizottság rendbelévőnek találta s jóváhagyólag megerősítette.

Mély tisztelettel maradtam a nagytiszteletű közgyűlésnek

alázatos szolgája

Kőrössy István

ref. lelkész

közalapi és nyugdíjintézeti e. m. pénzkezelő.

Egyházmegyei közgyűlés a jelentést jóváhagyólag tudomásul veszi és elfogadja.

31. *Ignác István*, missziói segédlelkész betérjeszti a berentői missziói körzetben 1938 november 1-től 1939. szeptember 30-ig végzett munkájáról szóló jelentéseit.

Egyházmegyei közgyűlés az *Ignác István* jelentéseiből teljes megnyugvással értesül az ott folyó munkáról. *Ignác István* Berentén a belmissziói munkának szinte minden ágában (vasárnapi iskola, gyermekistentisztelet, ifjusági és leányegyesület, vallásos est, házi istentisztelet, családlátogatás, szeretetmunka, iratterjesztés) tevékenykedett; a fegyvergyakorlatra bevonult tanítót is helyettesítette s bár ez a körülmény akadályozta a körzetgondozásban, mégis a körzetéhez tartozó Kurittyánban 34, Kurittyán-telepen 37, Jákfalván 31, Herbólya-telepen 36 alkalommal végezte a vallástanítást (ismétlősöknek is). Ezeken a helyeken, valamint Szuhakállón, Alberttelepen istentiszteletet tartott, urvacsorát osztott (betegeknek is), családi áhitatokon, vallásos estélyeken szolgált, családokat látogatott, árvanapi ünnepélyt rendezett, iratterjesztésben buzgólkodott. Kiszállásainak száma 159 volt.

32. *Józsa István*, missziói segédlelkész benyújtja a sajóvelezdi missziói körzetben (Királdfalva, Királdbánya, Sajómerese, Bóta, Uppony, Sánta, Csokva, Omány, Lénárddaróc, Czermely) 1938. október 25-től 1939. szeptember 30-ig végzett munkájáról szóló jelentését.

Egyházmegyei közgyűlés a *Józsa István* jelentését is teljes megaláztatással veszi tudomásul, amennyiben nevezett fenti idő alatt az esperesi segédlelkész teendői végzésén kívül 78 missziói körutja során 138 kiszállást tett. Biciklin, gyalog fáradságot nem sajnálva kereste fel a róm. kat. tengerben elszórt reformátusokat, hogy vallástanításban részesítse gyermekeiket s szülőit, gyermeket a ref öntudatban, egyházhűségben erősítse. Ő is kiterjedt iratterjesztő munkát teljesített. Királdon ismétlősöket is tanított vallásra, konfirmandusokat készített elő, leánybibliakört vezetett. Ugyanitt 3 hetenkint, Sántán pedig 5 ízben (az intelligencia készséges támogatása mellett) istentiszteletet tartott. Köz-

gyűlésünk örömmel látja, hogy ez a mentő munka a más vállásuak részéről is megbecsülést vált ki, épen ezért fájó szívvel veszi tudomásul, hogy e körzet s. lelkészének (ki most *Péter József* lesz) külöben is szerény javadalma 100 P-vel csökkent. A hiányzó összeg biztosítása érdekében intézkedik olyan formán, hogy az egyházmegye pénztárából havi 10 P-t utal ki uti átalány címen a sajtóvelezi kör missziói segédlelkészének. Egyuttal most is felhivja az egyházközségek vezetőit, hogy mindkét missziói kör részére további buzgósággal ajándékozzanak már kiolvasott egyházi lapokat, iratokat.

33. *Berta István*, dédesi lelkész felvilágosítást kér arra nézve, hogy a lelkipásztorok magán-, vagy közalkalmazottakként tekintendők-e a kereseti, illetve az azzal kapcsolatos különadó kivetésénél.

Egyházmegyei közgyűlés az idevontkozó jogszabály — 4320/1937. M. E. sz. rendelet — alapján azt a felvilágosítást adja, hogy a lelkészek mint egyházi tisztviselők e kérdésben a közalkalmazottakkal egyöntetűen kezelendők.

34. *Kőrössy István*, boldvai lelkész indítványt adott be az iránt, hogy az új adótörvények alapján a lelkészekre a javadalmi föld és lakóház után kivetett vagyonadó és annak 100%-os pótléka hárittassék át az állásfenntartó egyházakra, mert méltánytalan dolog, hogy a javadalmas fizesse az egyház tulajdonai után a vagyonadót.

A jövedelem és vagyonadóra vonatkvzó 1927. évi 500/P. M. számú törvényes rendelkezés 23. és 24. §-a akként rendelkezik, hogy haszonélvezet esetében a haszonélvező köteles fizetni.

Ugyanezen rendelet 27. §-ának 5. pontja kimondja, hogy mentesek a vagyonadó alól azok a személyek, akiknek nincsen 500 pengőt meghaladó jövedelmük, illetőleg — ha a jövedelemadónak nem alanyai — nincsen 25 000 P-t meghaladó értékű adóköteles tiszta vagyonuk.

Az egyházmegyei közgyűlés határozatilag kimondja, hogy napirendre tér *Kőrössy István* indítványa felett, mert nem tartja magát illetékesnek döntenii ez ügyben.

35. Veress Károly a következő indítványt terjeszti az egyházmegyei közgyűlés elé: Mivel egyházainknál különösen a világháboru óta gyakran tapasztalható, hogy a gondnoki és presbiteri tisztségek elnyerésére olyan egyháztalagok is törekszenek, kik arra valóságuknak előzőleg semmi bizonyosságát nem adták, kiket nem is az egyház javának előmozdítása, hanem leginkább a hiúság vágy kielégítése indit, többször meg nem engedett módon a tisztség szerzésre. S az is gyakran megtörténik, hogy egy-egy egyháznál olyan egyháztalagok jutnak be többségben a felelősség teljes irányító tisztségekbe, kik anyagilag sem képesek az egyházzal szemben a törvényben is megkívánt jótállást vállalni. Egyházunknak pedig fontos érdeke, — különösen a mai nehéz és válságos időkben — hogy úgy lelkileg, mint anyagilag felelősségtudattal és képességgel bíró, valóban arra méltó egyháztalagok töltsék be a gondnoki és presbiteri tisztségeket. Emellett azonban az anyagilag szegényebb, de hű és buzgó egyháztalagoknak is helyet kell foglalni a presbitérium tagjai között. Szükséges azért olyan rendelkezés, mellyel a káros kilengésekre hajló gondnok és presbiter választásokat rendes irányba lehet terelni. Ezért a következő tiszteletteljes indítványt terjesztem elő: Keresse meg egyházmegyei közgyűlésünk egyházi felsőbb hatóságainkat olyan intézkedés megtétele végett, hogy egyházainknál gondnokká csak olyan egyháztalag legyen megválasztható, aki az E. T. I. t. c. 40. §-ában megkívánt vagyoni biztosítékkal is feltétlenül rendelkezik. A presbitérium tagjai is, — mivel az egyház javaiért anyagilag is színtén felelősek — úgy választandók meg, hogy vagyonarány szerint oszoljanak meg s a presbitérium tagjainak negyedrészt képezhassék azok, kik anyagi felelősség vállalására képtelenek. Ugynevezett védett birtokosok sem gondnoki, sem presbiteri tisztségre ne legyenek választhatók. Ennek megvalósítása végett elrendelendő, hogy úgy a gondnok, mint a presbitérium tagjai a három évenként történő új választás, illetve kisorsolás alkalmával, az egyházak presbitériumai által e tisztségekre kijelölt, arra legmegfelelőbbeknek ítelt egyháztalagok közül legyenek választhatók.

Egyházmegyei közgyűlés az indítvány szerinti intézkedés megtételét a maga részéről is fontosnak és szükségesnek tartja s annak egyházi felsőbb hatóságainkhoz való felterjesztését elhatározza.

36. Az ózdi missziói egyház azzal a kéréssel fordul az egyházmegyei közgyűléshez, hogy Bóta, Uppony és Lénárdaróc szórványokat vegye el missziói egyházuktól és csatolja más egyházakhoz. Kérését azzal indokolja, hogy mind a három szórvány oly távol van tőlük, hogy azokhoz más egyházak szórványain keresztül lehet eljutni és más egyházakhoz közelebb vannak, mint Ózdhoz. Hivatkozik arra is, hogy több a trianoni határ által régi egyházközségeiktől elszakított szórványt is minden ellenszolgáltatás nélkül gozdonia kell az ózdi missziói egyháznak még a gömöri egyházak visszajövetele után is, mivel azok lelké-

színeinek nagy nehézségekbe ütközik, hogy a szórványok lelkipánczóí munkáját végezzék.

Egyházmegyei közgyűlés az ózdi missziói egyház betérjesztett kérelmét — tekintettel arra, hogy az egyházmegyénkben a máodik szórványgondozói körzet felállítással a hivatkozott szórványok gondozását is a missziói segédlelkész körébe utalta — nem találja indokoltnak.

37 *Kocsis Jenő*, ládbesenyői ref. lelkész jelenti, hogy a Ládbesenyőn 1891. február 7-én *Szemán József*, róm. kat. és *Rőcsei Borbála*, ref. szűlőktől törvényes házasságból született *Szemán Juliannát* 1939. március 12-én, a róm. kat. szertartás szerint eltemette *Bathó Viktor*, szendrőládi róm. kat. plébános.

Az egyházmegyei közgyűlés az ügyet mint vallás-sérelmi esetet további intézkedés végett az egyházi felsőbbhatósághoz felterjeszti, mert az elhalt a ládbesenyői ref. egyház születési anyakönyve szerint ref. volt és így az eltemetésre a róm. kat. lelkész nem volt illetékes.

38. *Nyerges István*, dövényi és *Szűcs Lajos*, felsőnyárádi tanítók panaszt tesznek az ellen, hogy rájuk évről-évre pénz és terménybeli egyháziadó van kivetve. Kérik ez alól való mentesítésüket, mert tudomásuk szerint ezt egyetlenegy egyházközségben sem fizetik a tanítók.

Egyházmegyei közgyűlés a betérjesztett panaszokkal kapcsolatban elvi határozatként kimondja, hogy mindazokban az egyházakban, ahol az egyházi adókulcs az E. T. VII. t. c. alapján az állami egyenes adók vagy földbirtok szerint van megállapítva, ugy a lelkész, mint a tanító köteles az egyháztól élvezett javadalma után egyházi adót fizetni.

39 A boldvai ref egyházközég presbitériuma betérjeszti *Szabó Lajos* és *Kovács József*, egyháztagek által beadott és visszamenőleges adókivetés elleni tiltakozásukat azzal, hogy ez ügyben az egyházmegyei közgyűlés foglaljon állást.

Az egyházmegyei közgyűlés kimondja, hogy párbér visszamenőleges hatállyal nem vethető ki, mert egyházi törvényünk a visszamenőleges kivetésről nem rendelkezik.

40. A sajkókazai ref. egyház betérjeszti az egyháztanácsnak és az egyházközségi közgyűlésnek az elavult templom és torony renoválására vonatkozó határozatait 2000 P közalapi egyszersmindenkori segély

kiutalása iránti kérvényével együtt, kérve az egyházmegyei közgyűlés ajánlását a közalapi egyszersmindenkori segélyre névsve, továbbá engedélyt kér a szakértői vélemény szerint circa 4000 pengőbe kerülő elavult templomának és tornyának renoválására, amelyre a hivek önkéntes pénzajánlása és munkaszolgáltatása alapján 1800 pengő fedezet biztosítva van.

Egyházmegyei közgyűlés a kérvényező sajkokazai ref. egyházközséget — tekintve nehéz és súlyos anyagi helyzetét — 2000 pengős közalapi egyszersmindenkori segélyre ajánlja. Egyben utasítja az egyházat a költségvetés és vállalati szerződés jóváhagyás végetti betervezésére.

Az egyházmegyei közgyűlés ezen határozatát vonatkozó iratokkal együtt további intézkedés végett az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni rendeli.

41. A szendrői egyház szabályszerűen meghozott presbiteri és közgyűlési határozatai alapján engedélyt kér arra, hogy az egyház 17 drb. himzését a budapesti Iparművészeti Múzeumnak 4000 pengőért eladhassa és ezen összegből felhasználhasson 1000 pengőt a lelkészlak építési tartozásának, továbbá a Szendrői Hitelszövetkezetnél fennálló 950 P egyházi kölcsön tartozásának a kifizetésére.

Egyházmegyei közgyűlés csak oly feltétel mellett ad engedélyt a szendrői egyháznak a tulajdonát képező 17 darab himzésnek 4000 pengőért leendő eladására, ha az egyház visszafizetés kötelezettsége mellett kamatmentes kölcsönként veszi fel ezt az összeget s abból 1950 pengős tartozását most rendezzi, a fennmaradó 2050 pengőn pedig megfelelő ingatlant szerez az egyház részére, valamint ingatlan lesz szerzendő annak idején az 1950 pengőn is, mert az eladás alá kerülő 17 drb. himzést, illetve annak értékét az egyház csorbíthatatlan vagyonának kell tekinteni. Felhívja továbbá az egyházat, hogy a szakértő becslését közölje az e. m. elnökséggel, mert csak annak a jóváhagyása után kötheti meg végérvényesen az eladást. Igazolni tartozik végül az egyház megfelelő iratokkal azt is, hogy e határozatban foglaltaknak teljes mértékben elegett tett.

42. A folyó évi őszi egyházkerületi közgyűlésre az egyházmegye képviselőtében elnökségen kívül

közgyűlés lelkészi részről: *Veress Károly* és *Lenkey Gyulát*, világi részről: *Bónis Aladár* és *Ragályi Miklóst* küldi ki.

43. *Felméri Albert*, sajobábonyi lelkész jelenti, hogy a sajobábonyi lelkészlakba a villanyvilágítási hálózatot saját költségén bevezetette. Jelentéséhez mellékeli a vitéz Sallay Gürtler Arisztid miskolci cégnél eszközölt írásos megrendelését, mely igazolja, hogy a hálózat bevezetéséért 168 P, azaz Egyszázhatvannyole pengőt tartozik a bekapcsolástól számított egy éven belül havi részletekben fizetni. Jelenti azt is, hogy a hálózatot a lakásba f. évi szeptember havában be is vezették.

Tekintettel arra, hogy a sajobábonyi lelkész megbízatása akár más helyre jutás, akár elhalálozás folytán bármikor megszűnhetik, a hálózat hasznát pedig ily módon utódja fogja nagyobb részben élvezni: kéri a közgyűlést oly határozat kimondására, mely szerint ebben az esetben utódja neki, vagy törvényes örököseinek „továbbra is gyümölcsöző befektetés részleges visszatérítése“ címén a befektetett összeg bizonyos hányadát visszafizetni tartozik.

Egyházmegyei közgyűlés tudomásul veszi, hogy a sajobábonyi lelkészlak villanyvilágításra berendeztetett.

A bevezetéssel járó költségek fedezését az egyház kötelességévé teszi, mivel a bevezetés, mint hasznos befektetés, az egyház vagyonát gyarapítja. És mert a vezetékek így az egyház állandó tulajdonává lesznek, személyi változás esetén nem képezhetik megegyezés tárgyát.

44. Egyházlátogatói körök beosztása:

1. Szilvási körbe: *Hubay Mihály.*
2. Vadnai körbe: *Svingor Jenő.*
3. Sajókazai körbe: *Szigethy Ferenc.*
4. Sajószentpéteri körbe: *Tóth János*, esperes.
5. Sajókápolnai körbe: *Dr. Komjáthy Aladár.*
6. Boldvai körbe: *Gyűlvérszi István.*
7. Edelényi körbe: a megválasztandó tanácsbíró.
8. Szendrői körbe: *Lenkey Gyula.*

IV.

Egyházmegyei tanácsülés.

Sajószentpéteren, 1939. október 24-én.

Jelen vannak: *Tóth János*, esperes, *Bónis Aladár*, e. m. h. gondnok, *Hubay Mihály*, *Dr. Komjáthy Aladár*, *Gyűlvész István*, *Bálint János*, *Veress Károly*, *Dr. Ambrus István*, *Harsányi Géza*, *Gööz Pál*, tanácsstagok.

1. *Tóth János*, esperes szíves szavakkal üdvözli az e. m. tanács tagjait, a határozatképességet megállapítja s az ülést megnyitja.

2. A világi elnöki teendőik ellátására *Bónis Aladár*, legidősebb világi tanácsbíró kéri fel esperes, majd megkezdte a tanács az elébe utalt ügyek letárgyalását.

3. *Osváth Zoltán*, hegymegi lelkész megfellebbezi a hegymegi egyház presbitériumának 1939. évi szeptember hó 24-én hozott határozatát, melyben a presbitérium tagjai megtagadták a lelkészi párbérnek, az egyházmegyei tanács 1938. évi november 8-án tartott ülése 1. sz. határozatában megállapított mennyiségben, 30 köből buzában történt kivetésének aláírását, illetve azt a presbitérium csak úgy hajlandó aláírni, ha 25 köből buzán felül befolyó lelkészi párbér ellenértéke, az egyház javára fizettetik be. Panaszolja lelkész azt is, hogy a múlt, illetve 1938. évi párbérének is az $\frac{1}{3}$ része nincs befizetve, mivel a presbitérium és az egyház tagjai a hivatkozott egyházmegyei tanács határozatát nem hajlandók elfogadni.

Egyházmegyei tanács megütközéssel veszi tudomásul a hegymegi egyház presbitériumának 1939. évi szeptember hó 24-én hozott határozatát és azt — mely az egyházmegyei tanács határozatával szemben elfoglalt renitens magatartásának és a lelkészi terménybeli javadalom megcsonkítására irányuló törekvésének is világos bizonyága — megsemmisíti. A legszigorubbán utasítja a hegymegi egyház presbitériumát, hogy a lelkészi javadalomként díjlevélben párbér és munkaváltság címén biztosított 30 köből

buzát 8 nap alatt vesse ki és szedje be; ellenkező esetben fegyelmi uton, anyagilag teszi felelőssé a presbitérium tagjait egyéenként úgy a mult, mint a folyó évre ki nem vetett külömbözetért. A lelkészt pedig felhívja, hogy e határozatban foglaltak végrehajtásáról, vagy nem teljesítéséről tegyen jelentést az esperesi hivatalhoz.

4. A zilizi egyház kéri az egyházi földek bérleti szerződéseinek megerősítését. 10.211 □-öl területű földet évi 2920 kgr. buzáért adott bérletbe 9 bérlőnek 6 évi időtartamra.

Egyházmegyei tanács, mivel a bérlet az egyházra nézve előnyös, a beterjesztett szerződőseket megerősíti.

5. A laki egyház engedélyt kér arra, hogy kívül és belül romlásnak indult temploma kijavitási költségeinek fedezésére 3000 pengő rendkívüli egyházi adót vethessen ki az egyház hiveire, annak az adókulesnak az alapján, amely szerint minden családfő fizet személyi adó címen 5 pengőt és minden özvegy nő 2 pengőt. Ezen felül az állami egyenes adó alapján vettetik ki az így fennmaradó összeg 1 P-re esik 63 fillér. Becsatolja a vonatkos presbiteri és közgyűlési határozatokat, melyek szerint e kivetést úgy a presbitérium, mint a közgyűlés tagjai szótöbbséggel szavazták meg, valamint a kivetési lajstromot s kéri annak megerősítését.

Egyházmegyei tanács elismerőleg veszi tudomásul a laki egyház templomrenoválási szándékát. A beterjesztett határozatok alapján 3000 P rendkívüli egyházi adó kivetésére az engedélyt megadja s a közölt kulcs szerint készült kivetési lajstromot megerősíti.

6. A ládbesenyői egyház beterjeszti az egyházi földeknek hat évre történt bérletbe adásával kapcsolatban kötött szerződéseit 2—2 példányban megerősítés végett. Az egyház körülbelöl 5300 □-öl területű földet adott bérbe évl 1275 kg. buzáért három bérlőnek. Kéri, hogy a megerősítési záradékban hagyassék meg a presbitérium elnökségének, a bérleti összeg befizetésének elmulasztása esetére a bérlet beszüntetése amellet is, hogy az a szerződés egyik pontjában is bennfoglaltatik.

Egyházmegyei tanács a ládbesenyői egyházi földek bérleti szerződéseit — mivel a bérleti összeg megfelelő — megerősíti.

7. A parasznyai egyház az egyházmegye jóváhagyását kéri azon presbitériumi határozatához, melyben az egyházközség tulajdonát

képező lelkészi javadalom céljára szolgáló kaszálón keresztül vezetõ vármegyei ut céljára szolgáló és térmértékileg meg nem határozott területet feltételesen átengedte az államépítészeti hivatal megbízott mérnökének.

Az egyházmegyei tanácsülés a parasznyai ref. egyház tulajdonát képező és lelkészi javadalmazás célját szolgáló Nádasvölgy dülöben lévő kaszálón keresztül vezetõ vármegyei ut céljára az igényelt földterületnek az átengedése tárgyában hozott 1939. szeptember hó 9-én kelt presbiteri határozattól a jóváhagyást megtagadta, mert az igénybevenni kívánt földterület tkvi- és térmértéki adatainak megjelölése nélkül egyházi ingatlan nem idegenithető el és mert az átengedés előtt az azért szolgáltatandó ellenérték is meghatározandó.

Felhívja az egyházmegye tanácsülése az egyházközség figyelmét arra, hogy állapítsa meg igénybeveendő földterület □-ölenként tényleges értékét és ennek figyelembevételével kísérelje meg a felső egyházi jóváhagyástól függő megváltási árnak egyesség útján való megállapítását.

8. A szendrői ref. egyház egyhangulag hozott presbiteri és közgyűlési határozatai alapján engedélyt kér arra, hogy az egyház közszükségleteinek a fedezésére az 1939. évre 1500 pengő rendkívüli egyházi adót vehessen ki oly formán, hogy ezen rendkívüli adó $\frac{2}{3}$ része vagyonadó után, $\frac{1}{3}$ része pedig személy, illetve család után vettessék ki. Vagyonadó címén az állami egyenesadó 20 %-a lesz kivetendő, személy, illetve család után pedig tisztapároknál 4 pengő, özvegyek és vegyespárok után 2—2 pengő.

Továbbá engedélyt kérnek arra is, hogy ezt a rendkívüli adót az egyház az 1940. évre is kivethesse és mint rendes egyházi adót beszedés végett együttes kezelésbe adhassa.

Egyházmegyei tanács a szendrői egyháznak csak az 1500 P 1939 évi rendkívüli egyházi adónak a megadott kulcs szerinti kivetésére ad engedélyt, engedélyezi továbbá az 1940. évre kivetendő rendes egyházi adójának együttes kezelésbe adását, utasítja azonban az egyházat, hogy jövőben az évi rendes közszükségleteknek a fedezésére minden évben a költségvetésben megállapított rendes adót vesse ki, mert rendkívüli egyházi adó csak rendkívüli szükségletekre vethető ki.

9. A kondói egyház a presbitérium határozata alapján betérjeszti a lelkészi s egyházi földek haszonbéri szerződését megerősítés végett. A lelkészi földeket *Kiss Imre, Papp Ferencz* és társai vették bérbe. Az egyházi földeket *Szász György* és társai vették bérbe. A szerződések szabályszerűen vannak kiállítva, 6 évre szólnak, bérlet megfelelő.

A lelkészi földek szerződésében ki van kötve, hogy a szerződés lelkész utódját nem kötelezi.

Egyházmegyei tanács a — szokásos formák betartása mellett — megkötött földhaszonbérleti szerződést megerősíti és jóváhagyja.

10. A balajti egyház jóváhagyás és megerősítés végett 2 eredeti példányban betérjeszti az egyházi földek haszonbérleti szerződését.

Az egyházmegyei tanács a bemutatott földhaszonbérleti szerződést jóváhagyja és megerősíti, mert az szabályszerűen lett megkötve s a bérbeadás az egyházra nézve előnyös.

11. *Tóth János*, sajtóvezetési lelkész a presbitériumnak való bemutatás után betérjeszti *Ujj András* és *Garan József*, földbérlelőkkel kötött felesföldhaszonbérleti szerződését, melyet jóváhagyni kér. A szerződések szabályszerűen vannak kiállítva, 6 évre szólnak, a követelményeknek megfelelnek.

Egyházmegyei tanács a jóváhagyás végett betérjesztett feleshaszonbérleti szerződéseket jóváhagyja.

12. A berentei egyház jóváhagyás és megerősítés végett betérjeszti az egyházi földek haszonbérleti szerződését a bérleti összegek középarányát feltüntető és megállapító presbitéri határozattal és kimutatással együtt. Továbbá betérjeszti *id. Czakó Pál*, egyháztagnak a haszonbérbeadás ellen beadott panasziratát.

Egyházmegyei tanács a berentei egyház földjeire vonatkozó haszonbérleti szerződést — a bérleti összeg arányosítására vonatkozó presbitéri határozatot és kimutatást — megerősíti és jóváhagyja, mert a haszonbéri szerződés szabályszerűen lett megkötve, az a helyi viszonyoknak megfelelő és az egyházra nézve előnyös.

Megállapított, hogy a mostani szabadkézből történt bérbeadás nagyobb bérösszeget eredményezett az előbbinél, így *id. Czakó Pált* panaszával el kellett utasítani

annál is inkább, mivel az semmiféle konkrét adatot nem tartalmaz.

Egyházi törvényünk VII. tc. 17. §-a kimondja, hogy az egyházi földek lehetőleg nyilvános árverésen adassanak bérbé, viszont nem zárkózik el az elől, hogy ha azt a presbitérium az egyház érdekében állónak találja, az egyházi földeket szabadkézből is bérbeadhassa és a bérleti összeget arányosíthassa, amint az az adott esetben megtörtént.

Figyelemreméltó azonban panaszosnak az a bejelentése, hogy az egyház földjeinek egyrésze mellett egy megszűnt szénbányának a bányából kikerült vadföld és kőtörmeléket tartalmazó magasan felrakott halomja huzódik el, amelynek leomló törmeléke az egyházi földeket árasztja el.

Egyházmegyei tanács felhívja esperesünket, hogy gondoskodjék ennek az ügynek a kivizsgálásáról és a bajok orvoslásáról.

13. Ugy a közgyűlés, mint a tanácsülés jegyzőkönyvi pontjai hitelesítették.

Bónis Aladár
világi tanácsbíró
h. e. m. gondnok.

Tóth János
esperes.

Veress Károly
e. m. lelkesi főjegyző.

Népmozgalmi adatok az 1938. évben.

	Lélekszám	Született	Meghalt	Konfirmált	Házasság- kötés	Reverzális	Áttért	Kitért	Urvacsorá- val élt
Fi	} 35849	418	223	229			21	8	} 66204
Nő		409	255	257			19	13	
Törvényes		803							
Törvénytelen		24							
Tiszta					180				
Vegyes					83				
Javunkra						58			
Kárunkra						25			
+ —						+ 33			
Összesen:	35849	827	478	486	263	83	40	21	66204

Anyagi ügyek.

	Megnevezés	P	f	Összeg	f
Adakozás	Isten dicsőségére	4391	25		
	Templomra	3059	76		
	Iskolára	601	98		
	Orgonára	5019	76		
	Jótékony célra	2803	77	15.876	52
Jótékony- ság	Segélykérő egyházaknak	68	38		
	Segélykérő intézményeknek	1492	60		
	Segélykérő egyeseknek	1027	24		
	Másnemű jótékonyosság	2590	54	5178	76
Építkezés	Templomra	11.994	14		
	Iskolára	27.598	79		
	Lelkészlakra	19.985	60		
	Tanítói lakra	3185	56		
	Egyházi melléképületekre				
	Orgonára	5552	11	68.316	20
	Bevétel			262.609	86
	Kiadás			250 317	78
	Maradvány			12 292	08
Vagyon- összesítés	Földek értéke	2,214 368	60		
	Épületek	3,723.449	42		
	Ingóságok	346 829	79		
	Tőke és alapok	47.718	04		
	Alapítványok	2291	43		
	Hasznos jogok	37 970	87	6,372.628	15
	Teher			72 025	50
	Tiszta vagyon			6,300.602	65

V.

Birósági ügyek.

1939. április 27-én.

1.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki közigazgatási bírósága a *Kazay József* sajtóecsegi lelkésszé választása ellen beadott fellebbezésben foglalt panaszt elutasította és *Kazay József* választását megerősítette. A panaszosokat 80 P eljárási költségben elmarasztalta.

2.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki közigazgatási bírósága *Zádory Károly*, volt balajti, jelenleg alsóvadászi tanítónak a balajti egyház ellen beadott fizetéskövetelését — mivel az jogtalanak bizonyult — elutasította és a panaszos tanítót 29 P eljárási költség megfizetésére kötelezte.

1939. május 25-én.

1.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki közigazgatási bírósága, *Gönczi Miklós*, volt martonyi-i lelkész és a martonyi-i egyház közötti lelkészi illetmény elszámolás ügyében, a martonyi-i egyházat a *Gönczi Miklós* által követelt többnemű terménynek, *Gönczi Miklóst* pedig a martonyi-i egyháznak vele szemben támasztott viszont követeléséből 615 P 89 f-nek, ezenkívül mindkét felet a felmerült összes eljárási költségeknek 50—50%-ban való megfizetésére kötelezte.

2.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki közigazgatási bírósága a sajókazinci egyház köszönterrágium követelése ügyében újabb vizsgálat tartását rendelte el.

3.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki közigazgatási bírósága *Özv. Csapó Jánosné*, volt felsőnyárádi lelkész nejének többrendbeli panasza ügyében a *Balogh István*, felsőszuhai lelkész elleni stólakövetelésére nézve az érdemi tárgyalást a felek kiegyezése folytán elejtette. Elkötelezte a bíróság *Özv. Csapó Jánosnét* a felsőnyárádi paróchiális könyvtárból hiányzó XIII-ik kötetnek a beszerzésére s ennek megtörténte esetére utasította a felsőnyárádi egyház gondnokát a vasutpénz kamatnak az özvegy részére való kifizetésére.

4.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki fegyelmi bírósága az *Imri Pál*, volt felsőkelecsényi gondnok ellen *Szabó Dániel* és társai által beadott feljelentés ügyében hiányzó adatok beszerzését rendelte el.

1939. augusztus hó 10-én.

1.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki közigazgatási bírósága a sajókazinci egyház köszönterrágium követelése ügyében, *Doktor Gyula*, volt sajókazinci lelkészt 779 P 28 fillérnek a sajókazinci lelkészi köszönterrágium alapra való befizetésére és 78 P 40 fillér eljárási költségnek megtérítésére, a sajókazinci egyházat pedig 47 P 48 fillérnek, ugyancsak a lelkészi köszönterrágium alapra való befizetésére kötelezte.

2.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki közigazgatási bírósága a radostyáni presbiterválasztás ellen beadott felleb-

bezésnek helyt adott és a választást az E. T. I. tc. 59. §-ában előirt rendelkezés be nem tartása miatt megsemmisítette és új választás megtartását rendelte el, a választó közgyűlés elnökét pedig 15 P eljárási költség megfizetésére kötelezte.

3.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki közigazgatási bírósága a *Varga Péter*, disznóshorváti felfüggesztett segédlelkész követelésének részben helyt adott és elkötelezte *Salamon Gyula*, lelkészt 7 havi káplántartási díj felének, összesen 98 P-nek megfizetésére. Valamint kötelezte a disznóshorváti egyházat, hogy *Varga Péter* számára a felfüggesztés idejétől az ellene folyamatba tett fegyelmi ügy befejezéséig a segédlelkésznek járó lakásról gondoskodjék. Egyéb kereseti igényével panaszost elutasította.

4.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki fegyelmi bírósága *Imri Pál*, volt felsőkelecsényi gondnokot az ellene emelt vádak és azok következményei alól felmentette, *Szabó Dániel*, feljelentőt és társait 80 P eljárási költség megfizetésére kötelezte.

TARTALOMJEGYZÉK.

I. Egyházmegyei tanácsülés.

1939. május 25-én.

1. Istentisztelet és az ülés megnyitása.
2. A sajkókazai lelkészi és tanítói földek bérleti szerződésének jóváhagyása.
3. A szakácsi-i egyház 1937. évi számadásának jóváhagyása.
4. A borsodi lelkészi javadalmi földek bérbeadásának jóváhagyása.
5. A sajkókazai egyház „Herke“ alap ingatlana egy részének eladása.
6. Az egyházmegye tulajdonát képező evőeszközök eladása.
7. Szavazatadás elrendelése e. m. lelkési jegyzőre.
8. Lemondott számvevőknek a f. év végéig való megbízása.
9. A szakácsi-i egyház új lelkészi díjlevelének jóváhagyása.
10. *Baczó Balázs*, damaki lelkész nyugdíjaztatása iránti kérvénye.
11. *Özv. Kolos Jenőné* és *ifj. Kolos Jenő* ur, rudabányai lakosok ajánlékozási szerződése.
12. A varbói egyház csereszerződése.
13. A sajóvelezdi lelkészi és tanítói közmunkák megváltása.
14. A boldvai egyház 1939. évi adókivetésének jóváhagyása.
15. A sajóvárkonyi I. sz. tanítói állás díjlevelének jóváhagyása.
16. A borsodi egyház rendkívüli adókivetésének és átmeneti kölcsön felvételének engedélyezése.
17. Az 1938. évi gondnoki számadások megerősítése.
18. A varbói egyház kérelme a „lelkészi hivatal tőkájé“nek kifizetése iránt.

II. Egyházmegyei tanácsülés.

1939. október 5-én.

1. Az ülés megnyitása.
2. *Szentmártony Dániel*, borsodi lelkész nyugdíjaztatás iránti kérvénye.
3. Tanácsülések jegyzőkönyvi pontjai hitelesítése.

III. Egyházmegyei közgyűlés.

1959. október 24-én.

Istentisztelet.

1. A közgyűlés megnyitása. *Farkas István*, püspök ur üdvözlése.
2. Az alkotótagok számbavétele. Távollevők igazolása.
3. *Zzóry György*, e. m. gondnok lemondó levele.
4. Gondnok lemondásával kapcsolatos további intézkedések megtétele.
5. Helyettes világi elnök felkérése.
6. *Szentmártony Dániel*, t. b. esperes kitüntetése.
7. Esperes évi jelentése és a vele kapcsolatos határozatok.
8. A szavazatbontó bizottság kétrendbeli jegyzőkönyve.
9. *Dr. Csontos József*, e. m. ügyész lemondása.
10. A hetedik lelkészi és világi tanácsbírói tisztség betöltése.
11. Egyházlátogatói járások új beosztása.
12. *Iffy Almácssy Bertalan*, segédlelkész bekebelezése.
13. *Urbán József*, bántapolésányi tanító kitüntetése.
14. A sajjóvárkonyi szórványgyülekezet tanítói állásának megszervezése.
15. *Kóta Lajos*, ládbesenyői segédtanító beerősítése.
16. *Benyhe Sándor*, sajjóvárkonyi „ „
17. *Száraz Dénes*, finkei „ „
18. *Molnár István*, varbói „ „
19. *Tóth Irma*, nekézsényi s. tanítónő „ „
20. *Szalkó József*, hangácsi s. tanító. „ „
21. Az egyházmegyei tanács megalakítása 1940-ik évre.
22. Lelkészjelölt bizottság megalakítása 1940-ik évre.
23. Különböző bizottságok megalakítása.
24. Számonkérőszék jegyzőkönyve.
25. Számvevőszék jegyzőkönyve.
26. Lelkészértekezlet jegyzőkönyve.
27. Tanügyi bizottsági elnök jelentése,
28. Missziói előadó jelentése.
29. Az 1940-ik évi egyházmegyei költségelőirányzat jóváhagyása.
30. Közalapi és nyugdíjintézeti pénzkezelő jelentése.
31. *Ignácz István*, missziói segédlelkész „ „
32. *Józsa István*, „ „ „ „
33. *Berta István*, dédesi lelkész beadványa.
34. *Kőrössy István* indítványa a javadalmi földekre kivettelt vagyonadóról.
35. *Veress Károly* indítványa a gondnok és presbiter választásra vonatkozólag.

36. Az ózdi lelkész kérelme szórványok elcsatolását illetőleg.
37. Ládbesenyői vallássérelem.
38. A felsőnyarádi és dövényi tanítók adókiivetés ügybeni kérelme.
39. Két boldvai egyháztag adófellebbezése.
40. A sajkóczai egyház templomrenoválás és közalapi segély iránti kérvénye.
41. A szendrői egyház kérelme himzett terítőinek eladása iránt.
42. Egyházkerületi képviselők kiküldése.
43. *Felméry Albert*, sajbábonyi lelkész kérelme.
44. Egyházlátogatók beosztása.

IV. Egyházmegyei tanácsülés.

1939. október 24-én.

1. Az ülés megnyitása.
2. Helyettes világi elnök felkérése.
3. A hegymegi lelkész fellebbezése párbérkiivetés ellen.
4. A zilizi egyházi földek bérleti szerződéseinek jóváhagyása.
5. A laki egyház rendkívüli adókiivetés iránti kérelme.
6. A ládbesenyői egyházi földek bérleti szerződéseinek jóváhagyása.
7. A parasznyi egyház kérelme utépitéshez átengedett ingatlanra vonatkozólag.
8. A szendrői egyház rendkívüli adókiivetés iránti kérelme.
9. A kondói lelkészi földek bérleti szerződése.
10. A balajti egyház földhaszonbérleti szerződése.
11. Sajóvelezdi lelkészi földek bérleti szerződése.
12. A berentei egyházi földek bérbeadása.
13. Közgyűlési és tanácsülési jegyzőkönyvi pontok hitelesítése.
Statisztika.

V. Birósági ügyek.

1939. április 27-én

1. *Kazay József* sajóecsegi lelkésszé történt választásának megerősítése.
2. *Zádory Károly*, alsóvadászi tanító fizeteskövetelése a balajti egyháztól.

1939. május 25-én.

1. *Gönczi Miklós* és a martonyi-i egyház közötti lelkészi illetmény elszámolása.

2. A sajkazinczi egyház köszönterrágium követelése
3. *Özv. Csapó Jánosné*, volt felsőnyarádi lelkeszné többrendbeli követelése.
4. *Imri Pál*, volt felsőkelecsényi gondnok fegyelmi ügye.

1939. augusztus 10-én.

1. A sajkazinczi egyház köszönterrágium követelése.
2. Radostyáni presbiterválasztás elleni fellebbezés.
3. *Varga Péter* fizetéskövetelése.
4. *Imri Pál* fegyelmi ügye.

